TÖB-DER

TÜM ÖĞRETMENLER BİRLEŞME VE DAYANIŞMA DERNEĞİ

On beş günde bir yayınlanır.

●

1 TEMMUZ 1975

●

Yıl : 4 — Sayı : 100

●

Sahibi
Ali BOZKURT

●

Yazı işleri müdürü
Binali SEFEROĞLU

●

Adres
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
Saray Apt : 12/1 Demirtepe - ANKARA

●

Telefon
17 49 27 — 25 14 52

●

Abone koşulları
Yıllık : 30, Altı aylık : 15 Lira
Dış ülkeler iki katıdır

●

Fiatı : 2 Lira

●

Basıldığı yer
Şark Matbaası — ANKARA

BOZKURT'UN DEMECİ

Tüm TÖB — DER Üyelerine,

Değerli Arkadaşlarım,

Ben ve çalışma arkadaşlarım sizlerin verdiği yetki ile 3 yıl ülkemizin en büyük memur kuruluşu olan TÖB — DER'in yöneticiliğini yaptık. Çalışmalarımızın eleştirilecek bir çok yanı vardı. Bizleri eleştiren arkadaşlarımız da oldu, onaylayan arkadaşlarımız da oldu. Eleştirenler çalışmalarımıza dinamizm kattılar, onaylıyanlar kendimize güvenimizi arttırdılar. Böylece hem eleştirenler hem onaylayanlar, gücümüze güç katarak TÖB — DER'i bu günlere getirmede en önemli etken oldular.

Örgütün bu günkü gücüne ulaşmasında en büyük etken emekçi halkımızın devrimci öğretmenlerimizi desteklemesi, arkadaşlarımızın da halkımızla iyi ilişkiler içerisinde olmasından dolayıdır.

Yöneticiler gelip geçicidir. Asıl olan örgütlerdir. Örgütler gücünü kişilerden değil, kişiler örgütlerden alırlar. Hiç kimse TÖB— DER'in geleceğinden kuşku duymamalıdır. TÖB — DER kendi iç sorunlarını çözecek düzeydedir. Çünkü, üyelerimiz örgüt bilinci örgüt disiplini yönünden oldukça deney kazanmışlardır.

Bizler bundan sonra örgütün birer üyesi olarak tam bir disiplin içerisinde yönetici arkadaşlarımızın emrinde çalışmaktan onur duyacağız. Elimizden gelen yardımı yapmaktan çekinmeyeceğiz. Gelecekte göreve çağrıldığımızda koşullar ne olursa olsun koşacağımızdan kimse kuşku duymamalıdır.

Çalışmalarımız sırasında bizi daima anlayışla karşılayan, başarılarımızda desteğini esirgemeyen tüm şube yöneticisi ve öğretmen arkadaşlarımıza, TÖB — DER merkez ve taşra örgütlerinde çalışan yönetici ve personele, çalışma arkadaşlarım adına saygılar sunar, başarılar dilerim.

ALİ BOZKURT

KUTLAMA TELGRAFLARI

TÖB — DER Genel Kurulu Divan Başkanlığına

ANKARA

Öğretmenin kişiliğine ve düşüncesine saygı göstermeyen bir yönetim toplumun geleceğine zarar verir. Türk öğretmeni kendisine bu saygısızlığı gösterenler karşısında halkla bütünleşerek ve demokrasiyi savunarak güçlenecektir. TÖB — DER'in olağanüstü kongresine ve TÖB — DER üyesi değerli öğretmenlere başarılar, esenlikler dilerim. Saygılar sunarım.

C.H.P. Genel Başkanı
Bülent Ecevit

TÖB — DER Genel Kurulu Başkanlığına
ANKARA

Faşizan baskı ve saldırıların ardında sayısız cinayetler bırakarak toplumun tüm ilerici demokratik güçlerine yöneldiği ve giderek yoğunlaştığı bugünkü şartlar altında bu saldırıların başlıca hedeflerinden biri olan öğretmenler topluluğunun biricik demokratik örgütü TÖB DER'in bu kongresi ayrı bir önem ve anlam taşımaktadır. Hak ve özgürlüklerimize her hal ve şartta sonuna kadar sahip çıkıp savunmak ve kullanmak demokrasi mücadelesinin temel ilkesidir. Örgütlerinin birliğini ve bütünlüğünü perçinleyerek tüm demokratik güçlerin dayanışmasını, eylem uygunluğunu sağlamak bu mücadelede başarının vazgeçilmez şartıdır.

Bugüne kadar kanıtlarını verdiği yiğit direniş ve mücadelesiyle ülkenin demokratik güçleri arasında ilk sıralarda yer almış bulunan örgütümüzün bu olağanüstü kongrede aynı doğrultuda olumlu kararlar alacağı tam inancıyla çalışmalarınızda başarılar diler tüm öğretmen arkadaşlara sevgi ve saygılarımı iletirim.

Behice Boran
Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı

TÜM ÖĞRETMENLER BİRLEŞME VE DAYANIŞMA DERNEĞİ OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL DİVAN BAŞKANLIĞINA
ANKARA

Halkımızın İşçi sınıfı öncülüğünde emperyalizme ve yerli ortaklarına karşı verdiği mücadelede sağlama saf tutan, her türlü baskı ve saldırıya karşı fedakârca göğüs geren «devrimci öğretmenlerimizin» devrimci meslek örgütü TÖB — DER'in Genel Kurulu'nu kutlar Bağımsızlık — Demokrasi Sosyalizm yolunda başarılar dilerken, Partimizin tüm organ ve üyelerinin kardeşçe selâmlarını iletirim...

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ
GENEL BAŞKANI
AHMET KAÇMAZ

SEÇİMLER YAPILDI

TÖB—DER 4. Olağanüstü kongresi 23—24 Haziran günlerinde Ankara'da yapıldı. 426 delegeyle birlikte yüzlerce dinleyicinin ilgiyle izlediği kongre sonunda dört ekip hizmet yarışı için seçimlere katıldı. 333 delegenin oy kullandığı seçimlerde :

Cemil Çakır ve arkadaşları 157 oy

Fakir Baykurt ve arkadaşları 151 oy

Kamil Karadeniz ve arkadaşları 17 oy

Mehmet Alıç ve arkadaşları 8 oy aldılar.

25 Haziran günü toplanan Genel Yönetim Kurulumuz Cemil Çakır'ı genel başkanlığa getirdi.

Cemil Çakır Gölköy Köy Enstitüsü mezunu olup halen Ankara İncirli ilkokulun da öğretmendir.

YENİ SEÇİLEN ARKADAŞLARIMIZ

MERKEZ YÜRÜTME KURULU ASİL ÜYELERİ

1 — Cemil Çakır (Genel Başkan)
2 — Binali Seferoğlu (Genel Sekreter)
3 — Avni Aytan (Genel Sayman)
4 — Şevket Özdemir (Üye)
5 — İsmet Yalçınkaya (Genel Başkan Yard.)
6 — Mehmet Kopan (Araştırma Sorumlusu)
7 — Ömer Aydın (Genel Sekreter Yard.)
8 — Ahmet Özgül (Genel Sekreter Yard.)
9 — Rüştü Apaydın (Genel Sekreter Yard.)

YEDEKLER

1 — İbrahim Sevimli
2 — Ali Rıza Özdemir
3 — Vural Canpolat
4 — Yılmaz Yasan
5 — Muzaffer Şener
6 — İlhan Deniz
7 — Serpil Laçin
8 — Rıza Koçyiğit
9 — Fethiye Çetin

DENETLEME KURULU ASİL ÜYELERİ

1 — İsmail Erdemir
2 — Ali Şenen
2 — Hasan Özgür

YEDEKLER

1 — Halil Metin
2 — Yavuz Kızılkale
3 — Süleyman Şahin

ONUR KURULU

1 — M. Asım Hışıl
2 — Salih Başer
3 — Taki Erdoğan

YEDEKLER

1 — İhsan Kılıç
2 — Mehmet Sürmeli

YÖNETİM KURULU ASİL ÜYELERİ

1 — Emin Aksu
2 — Doğan Oğuzer
3 — Hasan Gürkan
4 — Ömer Arslan
5 — İsmail Akın
6 — Nevzat Deringöl
7 — Bedirhan Özdemir
8 — Hasan Babacan
9 — Ramazan Çavdar
10 — Mustafa Demir
11 — Hasan Yiğit
12 — İbrahim Çerçi
13 — İhsan Kapısız
14 — Kemal Yücel
15 — Gültekin Gazioğlu
16 — M. Ali Köylü
17 — Fevzi Koca
18 — Kadri Çoban
19 — Mehmet Yokuş
20 — Nihat Kocamaz

YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYELERİ

1 — Yalçın Çakır
2 — Kenan İlhan
3 — Zeki Aytaç
4 — Kadir Şener Yalçın
5 — Behram Şamiloğlu
6 — Mehmet Çeralan
7 — İsmet Özdemir
8 — İlhami Şen
9 — Mehmet Yaman
10 — Muzaffer Özer

KONGREYE KATILAN DELEGELER

1	Ahmet Yeniay	K. EREĞLİ
2	Mustafa Yıldız	ÇAYCUMA
3	Hamdi Metin	EFLANİ
4	Selim Serdar	KARABÜK
5	Niyazi Topcan	YERKÖY
6	Fikri Tokat	ÇAYIRALAN
7	İhsan Kesici	BOĞAZLIYAN
8	Lokman Ertaş	SARIKAYA
9	Mehmet Bakır	AKDAĞMADENİ
10	Erdal Dursun	ŞEFAATLİ
11	Saadettin Dikkaya	SORGUN
12	Hüseyin Alkan	ÇEKEREK
13	Mustafa Hasıcı	VAN
14	Siracettin Özgeç	GÜRPINAR
15	İbrahim Aladağ	ERCİŞ
16	Nurettin Çetinkaya	GEVAŞ
17	Servet Tan	MURADİYE
18	Şemsettin Evren	SİVASLI
19	Süleyman Özdemir	UŞAK
20	Durmuş Yılmaz	UŞAK
21	Halil Aslan	SURUÇ
22	Şehmuz H. Yusufoğlu	HİLVAN
23	Cengiz Öksüz	SİVEREK
24	Hasan Bindal	HALFETİ
25	Halil Bilmez	BİRECİK
26	Turgut Ölgün	CAYLANPINAR
27	Ahmet Alay	URFA
28	Hasan Uzun	VİRANŞEHİR
29	Ahmet Akman	ARAKLI
30	Hikmet Ersoy	BEŞİKDÜZÜ
31	Ali Koç	TONYA
32	Yılmaz Topaloğlu	TRABZON
33	Burhan Bilici	»
34	Evşan Deniz	SÜRMENE
35	Ahmet Mısır	AKÇAABAT
36	Necati Kumkumoğlu	ÇAYKARA
37	Zekai Karsan	ARSİN
38	Hüseyin Haydaroğlu	MAZGİRT
39	Cafer Çelikkol	NAZİMİYE
40	İmran Tekinoğlu	OVACIK
41	Osman Can	TUNCELİ
42	Nurhan Çakın	ERBAA
43	İbrahim Çerçi	TURHAL
44	Ahmet Akçay	TOKAT
45	Duran Atlı	NİKSAR
46	Salman Poyraz	ZİLE
47	Hasan Büyükyavuz	TEKİRDAĞ
48	O. Nuri Şen	MALKARA
49	Necati Dönmez	ŞARKÖY
50	Abbas Işık	İMRANLI
51	Ramazan Polat	GÜRÜN
52	Osman Arıköy	ŞARKIŞLA
53	Osman Gün	KÜTAHYA
54	Hayrettin Atabey	ERUH
55	A. Rıza Demirel	AYANCIK
56	Hüseyin Şahin	GERZE
57	Hamza Yavuz	TÜRKELİ
58	Cihat Özdemir	DURAĞAN
59	Adil Köksal	HAVZA
60	Metin Kökten	KAVAK
61	Yaşar Yörük	SAMSUN
62	Haydar Malkoç	ALAÇAM
63	Aziz Türkoğlu	BAFRA
64	Mustafa Demir	ÇARŞAMBA
65	Osman Keskinsoy	»
66	Nadir Güntanır	TERME
67	Muzaffer Erol	ÇAYKARA
68	M. Ali Doğar	ÇAYELİ
69	Nazmi Akdemirci	DAZAR
70	B. Kemal Bal	RİZE
71	Sait Gencer	ARDEŞEN
72	Niyazi Top	GÖLKÖY
73	Ali Atana	KUMRU
74	Hüseyin S. oğlu	ÜNYE
75	Uğur Engin	ORDU
76	Salih Karakaya	»
77	Sadık Atuk	NİĞDE
78	Enver İnceler	KEMERHİSAR
79	Halil Çetin	BOR
80	Nafiz Yavuzer	NEVŞEHİR
81	Nafiz Ünlüyurt	HACIBEKTAŞ
82	Ömer Aksoy	GÜLŞEHİR
83	Mustafa Kaya	ÜRGÜP
84	Hüseyin Öcal	KOZAKLI
85	Mehmet İnan	AVANOS
86	Hikmet İnce	DERİNKUYU
87	Mehmlt Özcan	MUŞ
88	Kadir Kılınç	FETİYE
89	Haluk Anat	BODRUM
09	Mustafa Sakarya	ANAMUR
91	Hasan Kaya	MUT
92	Turgut Çelik	TARSUS
93	Zekai Özcan	
94	Necdet Sungur	DERİK
95	Hıdır Gülgir	MİDYAT
96	Yılmaz Cesur	KIZILTEPE
97	Remzi Kömekçi	MARDİN
98	Nevzat Çakmak	NUSAYBİN
99	Zeynel Gülle	SARUHANLI
100	Saadettin Ayverdi	SALİHLİ
101	Mustafa Tanrıkulu	»
102	Fikri Coşkun	GÖRDES
103	İsmet Türkmen	ALAŞEHİR
104	Mehmet Kabaca	KULA
105	Osman Demir	MANİSA
106	Naci Korkmaz	DEMİRCİ
107	Emin Çivici	AKHİSAR
108	Kemal Gürateş	TURGUTLU

109	— Erdoğan Küçümen	SARIGÖL
110	— Erol Kurt	ANDIRIN
111	— A. Kadir Köseoğlu	AFŞİN
112	— Orhan Tural	K. MARAŞ
113	— Abuzer Yalçın	PAZARCIK
114	— Hasan Turaç	PÖTÜRGE
115	— M. Sait Özoğlu	HEKİMHAN
116	— Yusuf Bayram	ARGUVAN
117	— Kemal Kırlangıç	MALATYA
118	— Kasım İmir	»
119	— İbrahim Topak	AKÇADAĞ
120	— Mehmet Yalman	ELBİSTAN
121	— A. İhsan Yamaner	SARAYÖNÜ
122	— Galip Devecioğlu	BEYŞEHİR
123	— Mustafa İnci	KARAPINAR
124	— P. Mustata Arısoy	KARAMAN
125	— Kazım Çetinkaya	DOĞANHİSAR
126	— Mehmet Cöhce	ERMENEK
127	— İbrahim Alçiçek	BOZKIR
128	— Bahri Akbulut	KONYA
129	— Bahattin Acar	»
130	— Emsa Torun	TAVŞANLI
131	— Ş. Ahmet Coşkun	EMET
132	— Veli Yalçın	KIRŞEHİR
133	— Kemal Yalçın	KAMAN
134	— Ali Hıdımlı	KIRKLARELİ
135	— Erdinç Berkay	LÜLEBURGAZ
136	— H. Sıkkı Aydın	VİZE
137	— Kenan Kasar	TAŞKÖPRÜ
138	— Özhan Küçükoğlu	ABANA
139	— Namsel Uslu	TOSYA
140	— Cemil Ateş	AZDAVAY
141	— İsrafil Akçay	IĞDIR
142	— Z. Behman Arıkan	ARALIK
143	— Aydın Karslı	KAĞIZMAN
144	— Zeki Demirci	SARIKAMIŞ
145	— Ahmet Şentürk	SELİM
147	— Kenan Öncüler	AKKAYA
146	— Selman Aydın	ARPAÇAY
148	— Mehmet Küçüktepe	YAHYALI
149	— Nuh Dündar	YEŞİLHİSAR
150	— İsmet Güngör	ERDEMLİ
151	— Mehmet Yılmaz	MERCAN
152	— Mehmet Petekkaya	DİYARBAKIR
153	— Mehmet Leçe	KARAİSALI
154	— A. Kadir Şahintürk	AKSARAY
155	— Halit Yalçın	ULUBEY
156	— Erol Bektaş	ORTAKÖY
157	— Hasan Barışcan	ULUDERE
158	— Kadir Ankaralı	YENİPAZAR
159	— Bekir Yavaş	AFYON
160	— Saime Gündoğan	»
161	— Hasan Gürkan	GÖLCÜK
162	— Halit Kara	ŞİLE
163	— Hüseyin Demirci	URLA
164	— Mustafa Sarsam	TOBALI
165	— Berati Erşan	FOÇA
166	— Kızılay Ökmen	DİKİLİ
167	— Ağit Akbaba	BERGAMA
168	— Fuat Çalıdan	KINIK
169	— Fehmi Polat	İZNİK
170	— Halil Çatal	ÖDEMİŞ
171	— Ali İhsan Toker	KEMALPAŞA
173	— Ali Düzgünoğlu	YAYLADAĞI
174	— Hüseyin Başar	SAMANDAĞI
175	— Erol Kurkaç	DÖRTYOL
176	— Ali Rıza Köse	ANTAKYA
177	— Necati Deniz	İSKENDERUN
178	— Hüseyin Akarca	»
179	— Durmuş Tan	REYHANLI
180	— Ahmet Gültekin	HAKKARİ
181	— Münire Özgür	GÜMÜŞHANE
182	— Necmettin Önen	TİREBOLU
183	— Remzi Bayır	GÖRELE
184	— Bilal Gökdemir	BULANCAK
185	— Hasan Uyan	GİRESUN
186	— Kenan Çalıkoğlu	ESPİYE
187	— Ömer Şahin	KEŞAP
188	— Ali Yücetaş	YAVUZELİ
189	— Mustafa Tepe	OĞUZELİ
190	— Önder Erdem	İSLAHİYE
191	— Haluk Kanmaz	KİLİS
192	— Celal Doğan	PALU
193	— Mehmet Meriç	ELAZIĞ
194	— Orhan Kılıç	KARAKOÇAN
195	— Muzaffer Yılmaz	KARAYAZI
196	— Celal Taş	AŞKALE
197	— Şevki Cengiz	DOMANİÇ
198	— Abdullah Çalışkan	MAHMUDİYE
199	— Nevzat Deringöl	ESKİŞEHİR
200	— Cevat Sıvacı	»
201	— Muzaffer Gürnaz	SİVRİHİSAR
202	— Enver Girgin	MERİÇ
203	— Mehmet Özcan	KEŞAN
204	— İbrahim Karagöz	ENEZ
205	— Fethi Sarıoğlu	İPSALA
206	— M. Emin Guşa	UZUNKÖPRÜ
207	— Cemil Topal	ÇORUM
208	— Hüseyin Şahin	ALACA
209	— Mustafa Cerit	İSKİLİP
210	— Sefer Örs	SUNGURLU
211	— Cafer Kılıç	ESKİPAZAR
212	— Erdoğan Hançerli	KURŞUNLU
213	— Cafer Öztürk	ÇANKIRI
214	— Ali Çevik	GAZİANTEP
215	— Mehmet Zeybekoğlu	ECEABAT
216	— Süleyman İşleyen	GELİBOLU
217	— Erdal Sezgin	BİGA
218	— Metin Kılıç	ÇAN
219	— Osman Yılmaz	ERGANİ
220	— Semih Turgut	SİİRT
221	— Rasim Subaşı	ÇINAR
222	— Haydar Kılıçoğlu	DİCLE

223 — Mustafa Karaaslan — BİSMİL
224 — Celal Değirmenci — ÇERMİK
225 — Faruk Yakupoğlu — TAVAS
226 — Hüseyin Köksal — BEYDAĞ
227 — Nihat Atar — DENİZLİ
228 — M. Ali Yalçınkaya — ÇARDAK
229 — A. Gökhan Adalı — GÜNEY
230 — Cevdet Yıldız — MENGEN
231 — Naci Pehlivan — DÜZCE
232 — Ramazan çökmez — BOLU
233 — Ş. Ali Serdaroğlu — AKÇAKOCA
234 — Eyüp Kahraman — YIĞILCA
235 — Ömer Aslan — M. KEMALPAŞA
236 — Cengiz Bayar — GEMLİK
237 — Mehmet Cem — İNEGÖL
238 — Ali Özhan — »
239 — Osman Özel — YENİŞEHİR/BURSA
240 — Süleyman Yılmaz — BURDUR
241 — A. Ali Bilgen — »
242 — Bahattin Şanlı — TATVAN
243 — Kenan Coşar — BİTLİS
244 — Osman Akkaya — GÖLPAZARI
245 — Aydın Coşkun — SÖĞÜT
246 — Nazif Er — OSMANELİ
247 — M. Emin Tekin — BİLECİK
248 — A. Rıza Kayaalp — ANKARA
249 — Nazım Bayata — »
250 — Vehbi Ispartalıoğlu — BİGADİÇ
251 — Attila Türker — HAVRAN
252 — Nuh Akdoğan — SAVAŞTEPE
253 — Ahmet Öztaş — SUSURLUK
254 — Ali Sarıbaş — BANDIRMA
255 — Hüseyin Toker — DURSUNBEY
256 — Şerif Kırtıl — AYVALIK
257 — Nafiz Şentürk — BALIKESİR
258 — Ö. Faruk Özateş — SINDIRGI
259 — İsmail Nahir — İVRİNDİ
260 — İlhami Şen — GÖNEN
261 — Şemsettin Altun — ŞAVŞAT
262 — Mithat Genç — ARHAVİ
263 — Şükrü Gökçelik — BORÇKA
264 — Vural Ural — HOPA
265 — Nazım Ertürk — YUSUFELİ
266 — Mustafa Kallen — BOZDOĞAN
267 — Süleyman Karacan — AYDIN
268 — Nezzettin Akkuzu — AYDIN
269 — Hasal Çal — GERMENCİK
270 — Mehmet Danışman — NAZİLLİ
271 — İsfendiyar Yıldız — »
272 — A. Şevket Köktürk — KORKUTELİ
273 — Turgut Şen — GAZİPAŞA
274 — İlhan Ekim — ŞERİK
275 — Mustafa Arı — KUMLUCA
276 — Turan Oğuz — GÜNDOĞMUŞ
277 — Mehmet Akman — ALANYA
278 — İsmet Okutan — AKSEKİ
279 — Avni Şavk — ANTALYA
280 — İsmail Büyükdurak — »
281 — Hasan Koçum — KAŞ
282 — Şeref Aydın — AYDINCA
283 — Arif Şare — GÜMÜŞHACIKÖY
284 — Muzaffer Sağlam — MERZİFON
285 — Yaşar Kara — SULUOVA
286 — Hasan Bütüner — AMASYA
287 — Halil Ergün — SİNCANLI
288 — Nurettin Burhan — SANDIKLI
289 — Şefik Köksal — ŞUHUT
290 — Cahit Çelik — DİNAR
291 — Veli Avcı — »
292 — Ali Özden — DİYADİN
293 — Abdullah Turgut — ÇELİKHAN
294 — Seyfettin Çavuşoğlu — ADIYAMAN
295 — Mehmet Tutuş — GÖLBAŞI
296 — Bekir Gültekin — BESNİ
297 — Sedat Ege — ADAPAZARI
298 — Salih Savaş — SAPANCA
299 — Muhammet Alkaşı — AKYAZI
300 — Celal Özpınar — HENDEK
301 — Osman Saraç — SAİMBEYLİ
302 — Haşmet Kesimci — ADANA
303 — Fevzi Koca — »
304 — Ali Ulutaş — POZANTI
305 — Ramazan Düzgün — CEYHAN
306 — Kadir Yılmaz — DÜZİÇİ
307 — Hüseyin Kök — OSMANİYE
308 — İzzet Ünan — Ş. KOÇHİSAR
309 — Muharrem Yılmaz — SİNCAN
310 — Rıfat Seyran — NİZİP
311 — Cemal Akbudak — HAYMANA
312 — Samit Eroğlu — DELİCE
313 — Oktay Zağlı — SULAKYURT
314 — Süleyman Şahin — KALECİK
315 — Mehmet Kıvrak — POLATLI
316 — Mustafa Ceylan — NALLIHAN
317 — Kadir Fidan — ÇUBUK
318 — M. Attila Gündüz — SİLİFKE
319 — Hayri Erdoğan — EREĞLİ/KONYA
320 — Cemal Çatıoğlu — SELENDİ
321 — Veli Koçak — ORHANGAZİ
322 — Remzi Aksan — YALOVA
323 — Gülsüm Özkan — FATSA
324 — Cabbar Yavuz — MAÇKA
325 — Mustafa Karadeniz — YOMRA
326 — Hüseyin Gencan — EDİRNE
327 — M. Zülal Özdemir — ÇİVRİL
328 — Mehmet Özcan — KEŞAN
329 — Ahmet Bayramiğlu — ŞABANÖZÜ
330 — Süleyman Nalbant — ÇAL
331 — Kadir Oğuz — ORHANELİ
332 — Tamer Tezin — KARTAL
333 — Hasan Bingöl — KOZLU
334 — Haşmet Cihan — DİNARHİSAR
335 — Dursun Şahin — MUĞLA
336 — İhsan Kapısız — YOZGAT
337 — Hüseyin Çakır — GEYVE
338 — Seyfettin Demirci — ERZURUM

339	Olgun Delikanlı	ARTVİN
340	İ. Hakkı Özyar	MANYAS
341	Yunus Akçay	YALVAÇ
342	Doğan Oğuzer	İSTANBUL
343	Rıdvan Vural	»
344	Mehmet Şahin	»
345	Hasan Arabacı	»
346	Erdoğan Başaran	ZONGULDAK
347	Kamil Karadeniz	KALKANDERE
348	Rıfkı Acar	ARAÇ
349	İbrahim Gerede	MİHALIÇÇIK
350	Galip Demirbay	PERŞEMBE
351	Enver Aytekin	TAŞOVA
352	Ahmet Cengiz	PINARBAŞI
353	Nuri Karahan	SİNOP
354	Mahmut Yörük	SİLVAN
355	Mustafa İncirci	DEVREK
356	Süleyman Karabey	ÇİFTELER
357	İsmail Okur	BURHANİYE
358	Hasan Sözen	CİDE
359	Erol Kıran	OF
360	Rıza Boztepe	ERZİNCAN
361	Aydın Özmen	MESUDİYE
362	Ali Bozkurt	GEN. BAŞKAN
363	Cemil Çakır	GEN. BAŞ. YARD.
364	Şaban Sezen	Sekreter
365	Avni Aytan	Sayman
366	Burhan Biber	Sekreter Yardımcısı
367	Binali Seferoğlu	Sekreter Yardımcısı
368	Fezvzi Çimen	Yön. Kur. Üyesi
369	İlhan Alkan	Yön. Kur. Üyesi
370	Sabri Keskin	Yön. Kur. Üyesi
371	Kadri Çoban	Yön. Kur. Üyesi
372	İbrahim İşyar	Yön. Kur. Üyesi
373	Necati Eroğlu	Yön. Kur. Üyesi
374	Halil Öncül	Yön. Kur. Üyesi
375	Nurettin Koçer	Yön. Kur. Üyesi
376	İlbeyi Yılmaz	Yön. Kur. Üyesi
377	Aydın Yeşilyurt	Yön. Kur. Üyesi
378	Saadettin Öztürk	Yön. Kur. Üyesi
379	Hasan Babacan	Yön. Kur. Üyesi
380	Nedim Şahhüseyinoğlu	Yön. Kur. Üyesi
381	Mehmet Yokuş	Yön. Kur. Üyesi
382	M. Ali Köylü	Yön. Kur. Üyesi
383	Fevzi Ceylan	Yön. Kur. Üyesi
384	İsmail Hakkı Öztorun	Yön. Kur. Üyesi
385	Nevvare Saraç	Yön. Kur. Üyesi
386	Bedirhan Özdemir	Yön. Kur. Üyesi
387	Selami Kıymaç	Yön. Kur. Üyesi
388	Hasan Yiğit	Yön. Kur. Üyesi
389	İsmail Akın	Yön. Kur. Üyesi
390	Yaşar Varış	Yön. Kur. Üyesi
391	Tahsin Çopur	Denetleme Kur. Üyesi
392	Musa Uysal	Denetleme Kur. Üyesi
393	Abdurrahim Uluğer	Denetleme Kur. Üyesi
394	Hamdi Konur	Onur Kur. Üyesi
395	Erdal Çalı	Onur Kur. Üyesi
396	Haydar Orhan	Onur Kur. Üyesi
397	Özhan Küçükoğlu	ADANA
398	Ömer Yüce	İZMİT
399	Nurettin Özsaraç	KARAMÜRSEL
400	Hüsamettin Tanrıverdi	MENEMEN
401	Hamza Yavuz	TÜRKELİ
402	Hasal Çal	GERMENCİK
403	Erdal Deniz	SEYDİŞEHİR
404	Yaşar Şentürk	FINDIKLI
405	Zekeriya Aksu	BARTIN
406	Yusuf Çelik	BARTIN
407	Latif Başkan	YEŞİLOVA
408	Rahmi Taylan	KAYSERİ
409	Mehmet İçen	ÇANAKKALE
410	İbrahim Topcan	MUCUR
411	Olyar Kaya	URLA
412	Hasan Yıldırım	BİNGÖL
413	Ali İsanlık	AKŞEHİR
414	Süleyman Dinçer	SARAYKÖY
415	Kerim Işık	KARŞIYAKA
416	Bedri Şen	BEYKO Z
417	Adnan Haydanlı	ÇİNE
418	Muharrem Tekin	ÇAY
419	İsmail Canıtez	KIRIKKALE
420	Behçet Soğuksu	SÖKE
421	Ali Şarapçı	ANTAKYA
422	M. Ali Temel	BOYABAT
423	Ahmet Güven	MERSİN
424	Yalçın Çakır	SOMA
425	Mehmet Çakır	ISPARTA
426	İbrahim Orhan	ZONGUDAK
		AKŞEHİR

KUTLAMA TELGRAFLARI

TÖB — DER GENEL KURULUNA
A N K A R A

Kongrenize başarılar diler devrimci selamlarımızı iletiriz.

Fikri Demir
Bakır İşletmeleri
Murgul Tesisleri Çağdaş
Metal İş Sendikası Başkanı

★

TÖB — DER genel Kurulu Divan Başkanlığına Ankara

İşsizliği — pahalılığı yaratan egemen sınıflara ve faşizme karşı işçilerimizin ve köylülerimizin vermiş oldukları uğraşta yanlarında olan öğretmenlere başarılar dileriz.

Osman Ateş

★

TÖB — DER KONGRE BAŞKANLIĞINA
A N K A R A

Ülkemiz içinde bulunduğu bu bunalımlı günlerde, emek, demokrasi ve özgürlükten yana güçlerin ortak mücadelesi giderek önem kazanmaktadır.

Halka karşı olan güçlerin iktidarda olduğu ve cephe kurduğu günümüz Türkiye'sinde demokrasiye sahip çıkan örgüt ve kişilere karşı girişilen yoğun saldırılar emekten, bağımsızlıktan, özgürlükten yana olan güçlerin birlikte verecekleri ortak mücadele ile etkisiz kalacaktır.

Demokrasiyi canı pahasına savunan yiğit öğretmenlerimizin örgütü olan TÖB — DER 'in bu kongresinde de demokratik örgütlerle ortak mücadelede yolunda bir adım daha atılacağına olan inancımızı belirtir, devrimci çalışmalarımızı kutlarız.

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU a.
Abdülkadir Kahraman
Yazman Üye

★

TÖB — DER GENEL KURULU DİVAN BAŞKANLIĞINA
A N K A R A

Olağanüstü kongrenize katılamadığım için üzgünüm. Nazik davetinize teşekkür eder, en iyi dileklerimi sunarım.

Faruk Ekrem

TÖB — DER GENEL KURULU
DİVAN BAŞKANLIĞINA
A N K A R A

Demokratik istekler doğrultusunda tüm gücüyle halkımıza bilinç götüren ve faşist saldırılara yılmadan karşı koyan Töb — Der' in Olağanüstü Genel Kurulunun başarılı geçmesini içten dileriz.

İnşaat Mühendisleri Odası
T.M.M.O.B.

★

TÖB — DER Genel Kurulu Divan Başkanlığına
A N K A R A

Halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde yer alan devrimci Öğretmenlerin olağanüstü genel kurul toplantısının başarılı geçmesini diler faşizme karşı ve bütün çalışanların sendika, grev, toplu sözleşme hakkı için vereceğiniz mücadelede yanınızda olacağımızı bildirir, devrimci selamlarımızı yollarız.

Kahrolsun Faşizm
Yaşasın öğretmenlerin devrimci mücadelesi

Milli Eğitim Bakanlığı Merkez teşkilatı devrimci memurları adına
Haydar Öz

★

Prof. İsmail Hakkı Ülgen
Danıştay Başkanı

★

Töb — Der Kongre Divan Başkanlığına.
Ankara.

Yoksul halkımızın bir kesimi olan öğretmen arkadaşlarımızın bağımsızlık ve demokrasi uğraşına ışık tutacak kongrelerine başarılar dileriz.

Yaşasın çalışanların sendikal mücadelesi.
Alpay Keçeli.
İhsan Aslantaş.

★

TÖB — DER DİVAN BAŞKANLIĞINA
A N K A R A

Tüm demokratik kuruluşların güçbirliğine en çok ihtiyaç duyduğu bu dönemde, devrimci çalışmalarınızda başarılar diler, saygılar sunarız.

132. Grev gününde Bafra Sektaş işçileri.
Hasan Bektaş, İsa Cantürk, Osman Zengin, Ahmet Öztürk, Hasan Coşkun, Aziz Özmen, Hüseyin Aksoy, Recep Baştürk, Muzaffer Keskin, Satılmış Kol, Zihni Yılmaz, Salih Odacı, Kasım Taşçı.

TÖB — DER Olağanüstü Genel Kurulu Başkanlık Divanına

ANKARA

Üniversite, yüksek okul ve akademi öğretim üyeleri olarak ülke sorunlarının, özellikle eğitim sorunlarının bilimsel yaklaşımla inceleme ve çözümlenmesinde TÖB — DER'le yakın çalışma birliği içinde olmak dileğimizi iletir, uygulanan baskı ve kıyımlar karşısında öğretmen kardeşlerimizin yanında olduğumuzu belirtir. Genel Kurulunuza çalışmalarında başarılar dileriz.

Prof. Dr. Cevat GERAY
TÜM ÖĞRETİM ÜYELERİ DERNEĞİ
Genel Başkanı

✶

TÖB — DER GENEL KURULU BAŞKANLIĞINA

ANKARA

Devrimci öğretmenlere selam.
Selam yurtseverlere.
Selam faşizme ve emperyalizme karşı halkla kaynaşan öğretmenlere.
Tahakküme, işgale, şövenizme karşı çıkanlara selam.
Yaşasın devrimci ve yurtsever öğretmenler.
Yaşasın halkımızın devrimci mücadelesi.
Yaşasın dünya halklarının kardeşliği.
Yaşasın Üçüncü Dünya'nın mücadelesi.
Yaşasın bağımsız Türkiye!
Kahrolsun faşizm!

DEVRİMCİ TİYATROCULAR DERNEĞİ

✶

TÖB — DER ÜÇÜNCÜ OLAĞANÜSTÜ KONGRESİ BAŞKANLIK DİVANINA

ANKARA

TÖB — DER'in emperyalizme ve faşizme karşı yürüttüğü mücadelede birlikte olduğumuzu bildirir, MC Hükümetiyle birlikte devrimci ve yurtsever öğretmenlere karşı artan faşist baskı ve saldırıları şiddetle kınar, Kongrenize başarılar dileriz.

TÜM ÜNİVERSİTE AKADEMİ VE YÜKSEK OKUL ASİSTANLARI BİRLİĞİ

✶

TÖB — DER DİVAN BAŞKANLIĞINA

ANKARA

Son günlerde faşizan baskıların üzerlerinde iyice yoğunlaştığı öğretmenlerimizin, devrimci yiğit mücadelelerinde sonuna kadar yanlarında olduğumuzu bildirir olağanüstü kongrenizde halkımızın çıkarları doğrultusunda kararlar üretilmesini diler, saygılar sunarım.

İsmail Çevik
Sekreter
Orman Mühendisleri Odası

✶

TÖB — DER DİVAN BAŞKANLIĞINA

ANKARA

Bugün ülkemizde herzamankinden daha yoğun bir biçimde işçilere, köylülere öğretmen ve öğrencilere, tüm aydınlara, ilerici demokratlara anti—demokratik baskılar ve faşist saldırılar yapılmaktadır.

Bu durumda emekçi halkımızın giderek bilinçlendiği kapitalizmin çöküşünün gittikçe hızlandığı çağımızda, tüm demokratik örgütlere büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. TÖB — DER görevinin bilincine varmış yapısında toplandığı ilerici öğretmenleri ile yılmadan demokrasi uğraşı veren örgütlerin en önemli olanlarından biridir.

Genel Kurulunuzda; egemen çevrelerin tüm oyunlarına sindirme hareketlerine ve düzenlenen faşist saldırılara karşın, öğretmenlerin bütünleşerek demokratik hak ve özgürlüklerin savunusuna devam edecekleri bir kez daha vurgulanacaktır.

Başarı dileklerimizi iletir, tüm öğretmen kardeşlerimizi içten selamlarız.

Yavuz Bayülken
Makina Mühendisleri Odası

✶

TÖB — DER OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL BAŞKANLIĞINA

ANKARA

EMPERYALİZMİN VE FAŞİZMİN KOL GEZDİĞİ ÜLKEMİZDE; ANTİ — DEMOKRATİK BASKILARLA EZİLMEK İSTENEN, FAŞİST SALDIRILARA UĞRAYAN VE ÖLDÜRÜLEN DEVRİMCİ ÖĞRETMENLERİMİZİN; EZİLMEK İSTENDİKÇE GÜÇLENEN, ÖLDÜRÜLDÜKÇE YENİ BİNLERİ DOĞURAN ONURLU MÜCADELELERİNİ SAYGIYLA İZLİYOR VE DESTEKLİYORUZ.

GENEL KURULUNUZUN, ÖĞRETMENLERİMİZİN VE TÜM ÇALIŞANLARIN MÜCADELELERİ YOLUNDA İLERİ ADIMLAR ATACAĞINA İNANIYORUZ. BAŞARILAR DİLERİZ.

TEOMAN ÖZTÜRK
TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ BAŞKANI

TÖB—DER Genel Kurulu Divan Başkanlığına
A N K A R A

Avrupa'daki işçi, öğretmen ve öğrencilerin kurmuş olduğu 28 örgüt adına kongrenizi kalpten selamlar ve sizlere başarılar dileriz. Yurdumuzun bugünkü çetin koşullarında sizlerin tüm yurtseverlerin birlikte mücadelesinin gerektiği bilincinde olduğunuzdan eminiz. TÖB — DER'e ve tüm yurtseverlere yapılan baskı ve terörü lanetler, görevleri başında kahbece öldürülen öğretmenlerimiz önünde saygı ile eğiliriz. Bizler yılmayacağız.

Yaşasın tüm öğretmenlerin güçbirliği
Avrupa Barış ve Özgürlük Komitesi
Koordinasyon Kurulu

✶

TÖB—DER Genel Kurulu Divan Başkanlığına
A N K A R A

Yurdumuzda yoğunlaşan faşist baskıları kınar, verdiğiniz mücalede yanınızda olduğumuzu bildirir, kongrenize başarılar dileriz.

Batı Berlin Barış Ve Özgürlük Komitesi

✶

TÖB—DER Genel Kurulu Divan Başkanlığına
A N K A R A

Batı Berlin'de çalışan Türkiye'li Öğretmenler olarak olağanüstü Kongrenizi selamlarız. Kongreniz faşist saldırılara karşı direnen tüm yurtseverlerin ve öğretmenlerin mücadelesine güç katacaktır. Başarılar dileriz.

Batı Berlin Türkiyeli Öğretmenler Derneği

✶

TÖB—DER Genel Kurulu Divan Başkanlığına
A N K A R A

Öğretmenlerimizin Atatürkçü çizgide ilerici devrimci ve demokratik uğraşılarını çok yakından izliyor ve gönülden destekliyoruz. Çağ dışı düşüncelerin öğretmenlerimiz üzerinde sürdürdüğü baskı mutlaka sönecek ve insanlığın mimarı olan bu değerli kişiler Türk Atatürkçü ışıklı yollarda önderlik etmek olanağını bulacaklardır. Şahsım ve bütün Halkevciler adına başarı dileklerimizi iletir yürekten sevgi ve saygılarımızı sunarız.

Halkevleri Genel Başkanı
Kadri Kaplan

Paris, 16 Haziran 975

Sayın Ali BOZKURT
TÖB — DER Genel Başkanı
Ankara — Turquie

Ülkemizdeki emperyalizmin temsilcileri, halkımıza 12 Mart'ın karanlık günlerini yaşatmak istiyorlar. Halkımızın ekmek, özgürlük, bağımsızlık ve demokrasi mücadelesini, demokratik ve sosyal hak ve özgürlüklerini kan ve ateşle boğmak yoketmek için giriştiği açık saldırılarını yoğunlaştırıyorlar.

Öğretmenlere yapılan kanlı daldırılar, uygulanan sistematik baskılar; halkımıza, emekçilere, tüm ilerici ve demokratlara karşı girişilen kanlı baskı ve saldırı politikasının en bariz örnekleridir.

Bu ortamda, tüm demokratik ve ilerici güçlerin, ülkemizi ve halkımızı faşizme ve emperyalizme teslim etmemek için birleşmesi, dünya demokratik güçleriyle dayanışması acil bir önem kazanıyor.

Paris'te öğrenim gören Türkiyeli öğrenciler olarak, faşist ve gerici kuruluşların, ilerici öğretmenlere karşı yoğunlaştırdıkları, Sakarya'da kurşuna dizilen öğretmenle bir yenisi eklenen kanlı baskı ve saldırılarını şiddetle protesto ederiz.

İlerici öğretmenleri ve TÖB — DER'in faşist saldırı ve baskılar karşısındaki direnişini, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve kazanılması için girişimlerini bütün gücümüzle destekleriz.

KAHROLSUN ÖĞRETMEN KATİLLERİ!
YAŞASIN TÖB — DER'İN DEMOKRATİK MÜCADELESİ!
YAŞASIN DEMOKRATİK GÜÇLERİN FAŞİZME VE EMPERYALİME KARŞI MÜCADELESİ!

FTÖB — Paris Yönetim Kurulu
Bşk. Okan Günalp

Sedat Ege'nin hastanede yaralı olarak, Hikmet Demir'in mezarı başında okunmak üzere yazdırdığı mesaj.

Demir yürekli yiğit kardeşim Hikmet,

Bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük mücadelemizde, ülkemizde demokratik gelişmeyi boğmak isteyen eli kanlı faşist saldırganların kahpece saldırılarına uğradık ve sen gittin.

Emperyalizmin ve işbirlikçilerinin harekete geçirdiği faşist taslaklarının saldırısından senin başını kurtaramadık. Ülkemize gerçekten demokrasiyi getirme mücadelesi veren bütün demokratik devrimci güçlerin başı sağolsun.

Demokratik güçlerin gelişmesinden, halkımızın uyanmasından, öğretmenin demokratik örgütsel mücadelesinden ödleri kopan egemen güçlerin besleme o pis uşakları ellerini bir de senin kanına buladılar.

Bilmezler ki bu temiz kanlar, akıtanları boğar!

Bilmezler ki bir ölür bin doğarız!

Bilmezler ki bu kanlı topraktan her 5 Haziran'da bağımsızlığı, özgürlüğü, mutluluğu muştulayan güller açar.

Ülkemizde emperyalizmin ve onun işbirlikçilerinin bütün tezgahlamalarına, faşist saldırılarına karşı devrimci demokratik mücadelemiz devam edecektir.

Sen rahat uyu.

6 Haziran 1975
Sedat Ege

Bu mesaj, Hikmet Demir'in mezarı başında, cenaze törenine katılan 1500 kişilik toplu luğun duygularının ifadesi olarak, Sedat Ege'nin ağabeyisi Süleyman Ege tarafından okunmuştur.

MAKİNA BAŞI

Kalk arkadaş silkelen bir
El yürüdü sıraya gir
Kendine bir düzen getir heeyyt
Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

Genç kardaşım bilgi ara
Bilgisizlik büyük yara
Gözünü dik yıldızlara heeyyt
Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

İşsiz kardaş davanı bil
Gözündeki çapağı sil
Oturmanın günü değil heeyyt
Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

Öğretmenim yanaş beri
Uyanışın öncü eri
Anlatırken devrimleri heeyyt
Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

Köylü dostum sarıl söze
Dağ başını indir düze
Bel bağlama boz öküze heeyyt
Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

İşçi kardaş zamanın dar
Emeğini patron çalar
Aha sana fabrikalar heeyyt
Geç başına makinanın
Bas düğmeye keyfe bak sen

Aşık İhsani

BASIN BÜLTENİ

İlerici ve devrimci öğretmenlerimizin, ekonomik ve demokratik mücadele örgütü olan TÖB-DER'in Olağanüstü Kongresi 23.24. Haziran 1975 günleri Ankara'da yapıldı. Bu kongrede ekipler, görüşlerini, ilkelerini, çalışma yöntemlerini kongreye sundular ve görev talebinde bulundular. Tüm kuruluşlarda olduğu, gibi, örgütümüz TÖB-DER'de de belli ilkelerde anlaşan ekiplerin görev talebinde bulunmaları en doğal haklarıdır. Aslında bu tavır, bir hizmet yarışı tavrıdır. Bu tavır, Türkiye öğretmenlerinin örgütcülük anlayışının ileri boyutlara ulaştığının bir kanıtıdır.

Bu dönemde, kongremizce göreve getirilen ekibimiz, dünya, yurt ve meslek sorunlarına bakış açımıza ve bu bakış açısından kaynaklanarak örgütümüz TÖB-DER'in toplum içinde yerine, görevine ve çalışmalarımızda bize ışık tutacak ilkelerimize kısaca değinmek isterim.

Sayın Basın Mensupları.

Sömürülen bir ülkenin yurtsever, devrimci öğretmenleri olarak, dünyada ve ülkemizde olup-bitenleri bilmek zorundayız. Bizler, sorunlarımızın halkımızın sorunlarından ayrı olmadığını, ve ancak halkımızın sorunları ile sorunlarımıza kökten çözümler getirilebileceğinin bilincindeyiz. Bu nedenle Dünyaya bakış açımızı ve buradan giderek ülkemizdeki durumu kısaca belirtmemiz gerekmektedir. Ancak bu şekilde mücadelemizin yöntemini ve hedeflerini saptayabilir, mücadelemizi bunun ışığında yürütebiliriz.

Çağımız, emeperyalizmin toptan çöküşe gittiği, ülkelerin bağımsızlık, halkların kurtuluş mücadelesinin zafer üstüne zafer kazandığı bir çağdır. Emperyalist sistemin, ikinci paylaşım savaşından önceki sömürüsünü açık işgalle yürüttüğünü görmekteyiz. Fakat İkinci Paylaşım savaşının hemen ardından dünyanın üçte birinin sosyalist devrimini yapmaları ulusal kurtuluş savaşlarının başarıya ulaşması emperyalist sistemi, yeni taktikler ve yeni sömürü yöntemleri bulmaya zorlamıştır. Yani kısacası ikinci Paylaşım savaşı sonucu ile emperyalizm yeni bir bunalımla karşı karşıya gelmiştir.

Üçüncü bunalım dönemi denilen bu dönemin, sömürü yöntemi gizli işgaldir. Bu espiriyi bir devrim düşünürü şöyle belirtmektedir: «Bugün uluslar arası kapitalizm, bütün gücünü sömürülen ülkelerden almaktadır. Fabrikaları için hammaddesi, sermayesi için yatırım yerini, ürünleri için pazarları, işlerini yaptırmak için ucuz işgücünü ve en önemlisi karşı devrimin vurucu gücünü sömürdüğü ülkelerde bulmaktadır.»

Emperyalist-kapitalist sistemi oluşturan zincirin halkaları geri bıraktırılmış ülkelerdir. Bu ülkeler ,emperyalizm tarafından yönlendirilmekte, ülkenin ideolojik, ekonomik ve askeri politikasına dek her şeyi talan edilmektedir.

Sayın Basın Mensupları,

Yurdumuz, emperyalizme bağımlı, çarpık ve güdümlü kapitalist süreç içerisinde geri bıraktırılmış bir ülkedir. Emperyalizm ve yerli egemen güçlerin baskı, tahakküm ve sömürüsü başta işçi sınıfımız ve yoksul köylümüz olmak üzere, memur, öğretmen ve tüm emeği ile geçinenleri etkilemekte ve halkımızı çağdışı bir yaşam içine sürüklemektedir.

İkinci Paylaşım Savaşı sonunda ülkemizde ABD emperyalizmi Turman doktrini ve Marshal Planı ile ağırlığını hissettirmeye başlamıştır.

1950'lerde iktidarını perçimleyen feodal mütegallibe ve çarpık kapitalizmin ülkemizdeki temsilcileri, emperyalizm ile bütünleşme sürecini daha da geliştirmişlerdir. İktidarlarını perçinleyen bu güçler ülkemizin yer-altı ve Yer-üstü kaynaklarını emperyalistlere peşkeş çekerek kendileri de sömürüden pay almışlardır.

Bu dönemde egemen güçlerin faşizan baskılarına ve terörlerine karşı bir tepki olarak 27 Mayıs 1960 hareketi ortaya çıktı. Bu hareketin getirdiği 1961 Anayasa'sının bir takım demokratik hak ve özgürlüklerinin sonucunda halkımızın mücadelesi de kendini göstermeye başladı. Halkımızın kızışan bu mücadelesi karşısında 12 Mart faşizmi tezgahlandı. 12 Mart 1971 dönemi hepinizin bildiği gibi açlığın, se-

duğu, halkımızın demokratik mücadelesine set çekilmek istendiği ,darağaçlarının kurulduğu, ilerici ve devrimcilerin toplu halde tutuklandığı ve katledildiği bir dönemdir. Bu dönemde faşizm, açık uygulanışı ile sınıflar arası çelişkiler keskinleşmiş, sonuçta egemen sınıflar üst yapıdaki hegemonyalarını sürdürmüşlerdir.

Özellikle son yıllarda faşizm, ülkemizde bazen açık, bazen örtülü biçimde uygulanmaktadır. Günümüzde sermaye sınıflarının birliği sağlanmış, işçi grevleri, öğrenci boykotları ve örgütümüzün demokratik ve ekonomik mücadelesi kanla boğdurulmak istenmiştir.

Sayın Basın Mensupları,

Dünyaya bakış açımızı ve ülkemizdeki durumu kısaca belirtmeye çalıştım. Şimdi, örgütümüz TÖB - DER'in toplum içindeki yerine, niteliklerine, bu dönemdeki yapacağımız çalışmalara, örgütümüzün siyasi partiler karşısındaki tavrına ve son zamanlarda örgütümüze ve üyelerimize karşı yoğunlaşan saldırılara kısaca değinmekte yarar olduğu kanısındayım.

Örgütümüz TÖB - DER, Türkiye öğretmenlerinin devrimci, demokratik - merkeziyetçi bir meslek örgütüdür. Sınıflar açısından bakıldığında, öğretmenlerimizin çıkarları, öğretmenlerimizin yeri, emekçi sınıf ve tabakalarının yanıdır. Çünkü, emperyalizmin ve faşizmin baskı, tahakküm ve sömürüsünden öğretmenlerimiz de zarar görmektedir. Bu nedenle emperyalizmin ve faşizmin baskı, tahakküm ve sömürüsüne karşı halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine katkıda bulunmak, tarihin, ülke koşullarımızın ve içinde bulunduğumuz maddi hayat şartlarının bize yüklediği bir görevdir. Ancak şunu önemle belirtelim ki öğretmenlerimiz ve örgütü, devrimin öncü gücü değildir. Dünyanın hiçbir yerinde öğretmenler devrim yapmamıştır, yapamazlarda. Bu nedenle örgüt olarak devrimin uzak ve yakın hedeflerine varacak mücadele biçimlerini saptayamayız. Bu görev emekçi sınıf ve tabakalarının devrimci partilerinin görevidir.

Örgütümüz; eğitim ve öğretim mensuplarının ekonomik, demokratik, özlük ve meslek sorunlarının çözümü doğrultusunda mücadele ettiği içinde bir meslek örgütüdür.

TÖB - DER, varolan ya da doğabilecek siyasal partilerle organik bağ kuramaz. Onların bir yan örgütü gibi görev yapamaz. Biz, örgütümüzün partiler karşısında birliğini, bütünlüğünü ve örgütsel bağımsızlığını titizlikle korumaya mecburuz. Bu tavrın, ülkemiz için, halkımız ve öğretmenlerimiz için bugünkü koşullar içerisinde en doğru tavır olduğuna inanıyoruz. Çünkü, devrimci kitle örgütleri çizgisinde, devrimci tüm görüşler birleşebilir. Örgütümüze bir görüşü ya da siyasi bir partinin görüşünü egemen kılmaya kalktığımız an, birliğimiz, bütünlüğümüz zayıflar, ve giderek güçten düşmeye başlarız. Şunu önemle belirtelim ki bu tavrımızdan ülkemizin ve ulusumuzun sorunlarına karşı kayıtsız olduğumuz anlamı çıkarılamaz. Bizler halkımızın çıkarlarına ve ülkemizin sorunlarına karşı bağımsız olmadığımızın bilincindeyiz.

Üzerinde önemle durduğumuz ve önemle duracağımız bir konu daha var; o da, «meslek örgütleri yanlızca emekçi sınıf ve tabakaların iktidar sorunu ile ilgilenir. Üyelerinin ekonomik, demokratik sorunları ile ilgilenmez» görüşüdür. Bu görüş, giderek bizi tabanımızdan soyutlar, nicel büyümemize set çeker. Başka bir görüşte «dünya ve yurt sorunları bizi ilgilendirmez, kendi sorunlarımız ilgilendirir» görüşüdür, Bu görüşte sınıflar mücadelesinin diğer bir yönü olan ekonomik ve demokratik mücadele ilkelerini bir çırpıda yok eden meslek örgütlerini devrimci hareketlerden soyutlayan bir görüştür. Bizim mücadelemizin yolu, ne bizi halkımızdan soyutlayan keskinlik, ne de pasifizm bataklığına giden yoldur.

Sayın Basın Mensupları,

Geri bıraktırılmış ülkelerde hiçbir sınıf ve tabaka sorunlarını, yurt sorunlarının bütünlüğünden soyutlayarak, diğer demokratik kuruluşlarla yasal bir dayanışma ve eylem birliğine girmeden tek başına çözemez. Bu gerçekten hareketle, TÖB - DER, demokratik kuruluşlarla yasal bir dayanışma ve eylem birliğine hız verecek ve bu konuda üzerine düşen görevi yapacaktır.

Bugün örgütlenmede ilk hedefimiz, toplu sözleşmeli, grevli sendikalaşmaktır. Bildiğiniz gibi, kamu kesiminde çalışanların işvereni durumunda olan devlettir. Devletin, koruyucu

özelliği olduğu bu nedenle de kamu kesiminde çalışanların sendikalaşmak için mücadele etmelerine gerek olmadığı söylenir. Aslında bu görüş çarpık bir görüştür. Devleti sınıflar üstü bir kurum olarak gösterme çabasıdır. Bizler devletin, sınıflar üstü bir kurum olmadığını iyi biliyoruz. Tarih boyunca, devletin egemen sınıfların bir çıkar aracı olarak kullanıldığını ve halen kullanılmakta olduğunun bilincindeyiz. Türkiye öğretmenleri olarak, sendikaların işverenler tarafından verilmiş bir ihsan olmadığını, toplu sözleşmeli, grevli sendikaların emeği ile geçinenlerin en doğal hakları olduğunun bilincindeyiz. Şu gerçeği çok iyi biliyoruz ki, sendikal mücadele çetin ve zor bir mücadeledir. TÖB - DER olarak, tüm kuruluşlarla yasal bir dayanışma içine girmek; toplu sözleşmeli, grevli sendikalaşmak için en etkin biçimde mücadele etmek hakkımız ve görevimizdir. Mutlaka grevli ve toplu sözleşmeli sendikalarda örgütleneceğiz. Yirminci yüz yılın son çeğreğinde, emeği ile geçinenler, devletin insafına ve merhametine terk edilemez.

Sayın Basın Mensupları,

Egemen güçler, eğitimin; bireyi kabiliyet ve yetisi doğrultusunda ustalaştırıp daha fazla artı değer yaratması işlevine karşı değillerdir. Karşı oldukları, emekçi sınıf ve tabakaların ürettiklerine sahip çıkmaları ve yarattıkları değerlerin bölüşülmesinde söz sahibi olmalarını istemeleridir. İşte, öğretmen bu sahip çıkma, yönetime ağırlığını koyma sürecini hızlandırmak istediğinden, emperyalist - kapitalist güçlerin faşist saldırılarına uğramakta, kıyılmakta, ezilmekte, sürülmekte sokak ortalarında öldürülmektedir. Ancak tüm bu kıyımlara, zulümlere ve ölümlere karşın ülkemizin ilerici ve devrimci öğretmenlerinin örgütü olarak, eğitim sürecinin emekçi sınıf ve tabakalarının çıkarları doğrultusunda planlanması, eğitimin ulusal öze dayalı olması, eğitimde fırsat ve olanak eşitliğine yer verilmesi için etkin mücadelemizi sürdüreceğiz. Sermayenin çıkarları için, kişiyi ülke ve toplum sorunlarına yabancılaştıran, şövenist duyguları körükleyen, dini inançları istismar eden, eğitim planlamasına ve uygulamasına bütün gücümüzle karşı koyacağız.

Sayın Basın Mensupları,

Aslında, turancılar, ırkçılar ve şeriatçılar sermaye adına hareket eden güçlerdir. Sınıflar açısından bakıldığında, ikisinin de birbirinden hiç farkı yoktur: biri, sermaye adına ırkçı duyguları, biri de dini inançları körüklemekte ve sömürmektedir. Bu şartlandırılmış güçler, sermayenin çıkarları doğrultusunda vurucu güç olarak kullanılmaktadır. Yüzeyde görülen çelişkilerin temelle hiçbir ilişkisi yoktur. Bu çelişkiler, daha çok devlette ağırlıklarını hissettirme, yani kısacası post kavgasından başka bir şey değildir. Ülkemizdeki egemen güçler, yanlız sosyalistleri değil, sosyal demokratları da hedeflemişlerdir. Yani bu güçler, demokrasinin sınırlarının genişletilmesine, kısacası, burjuva demokrasisi dediğimiz klasik demokrasiye bile razı değildirler. Demokrasinin sınırlarını genişleteceğini vaad eden bir siyasi kuruluşa ve liderine saldırmalarının nedeni budur.

Ne var ki egemen güçlerin tüm oyun ve tertipleri bozulacak; halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi mutlak başarıya ulaşacaktır.

Sayın Basın Mensupları,

Cepheleşme çalışmalarının başladığı 14 Aralık 1974'den buyana ülke çapında yapılan planlı saldırıların bazıları şunlardır :

19 Aralık 1974; faşist saldırganlar İstanbul D.M.M.A. öğrencisi Şahin Aydın'ı bıçaklıyarak öldürdüler.

22 Aralık 1974; faşist komandolar, Adana da işçi Hüseyin Örek'i sopa ile öldürdüler.

23 Öcak 1975; Vatan M.M.A. öğrencisi Kerim Yaman pusuya düşürülerek öldürüldü.

8 Şubat 1975; Elazığ'da «faşizmi protesto» yürüyüşüne katılanları toptan imha planı yapıldı. Bunu başaramayan saldırganlar emniyet kuvvetlerine saldırdılar ve bir çok emniyet mensubu yaralandı.

27 Şubat 1975; Ahmetli Bucağı Barbaros İlkokulu öğretmeni üyemiz Battal Öz, ayni okul yobaz öğretmenlerinden İbrahim Başaran tarafından sınıfta ders verirken tabanca ile vurularak öldürüldü.

3 Mart 1975; Erdemli'de üyemiz Murat Gökten evinde ölü olarak bulundu.

28 Mart 1975; Ankara'da faşistler 5 yüksek okul ve fakülteye birden saldırı düzenleyerek T.İ.C. Turizm Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi Veli Yıldırım'ı öldürdüler.

3 Nisan 1975; Erzurum Eğitim Enstitüsü öğretmeni ve TÖB - DER Erzurum Şube Baş-

kanı Yılmaz Mızrak, otobüs durağında faşistlerin saldırısına uğrayarak 8 yerinden bıçakla ağır şekilde yaralandı ve ölümden zor kurtuldu.

24 Nisan 1975; Amasya Öğrenmen Okulu Müdürü İsmet Gülyiyen, Ankara otobüs terminalinde daha önce tertiplenen 4 faşisistin saldırısına uğramış, kafasından, miğdesinden, safra kesesinden bıçakla ağır bir şekilde yaralanmış ve komaya sokulmuştur.

4 Haziran 1975; TÖB - DER Sakarya şube yöneticileri GÖL Gazinosu önünde beklerken faşistlerin planlı saldırısına uğramış, kullandıkları 20 mermi ile şube saymanı Hikmet Demir'i öldürmüş, şube başkanı Sedat Ege'yi başından ve ayağından ağır şekilde yaralamışlardır. Amaç, yönetici arkadaşlarımızı orada tümü ile öldürmekti.

13 Haziran 1973; TÖB-DER Şavşat şubesi üyesi Hasan Şimşek, gece dövülmüş, koma halinde lokalin yanında bulunmuştur. Hasan Şimşek, Artvin Devlet Hastahanesine kaldırılmış, komadan çıkamayarak ölmüştür.

23 Haziran 1975; bir siyasi parti genel başkanının, Diyarbakır'a gidişinden yararlanılarak olaylar çıkarılmış, şubemiz sarılmış ve kurşun yağmuruna tutulmuştu. Olaylarla şubemizin hiçbir ilgisi olmadığı halde MHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Alpaslan Türkeş, Devlet Radyo ve Televizyonundan şubemizi itham etmiş, yeni saldırılar için şubemizi hedef göstermiştir. Bunun sonucunda üyelerimiz polislerce yakalanmış ve gözaltına alınmışlardır. Bu gözaltına alma ve devrimci avı halen sürdürülmektedir.

25 Haziran 1975; Bismil TÖB-DER şubemize saldırılmış, şube binamız tahrip edilmiş, tüm kitaplar yırtılmıştır.

Tüm bu saldırılar, kıyımlar, zülümler, kurşunlamalar, bizi mücadelemizden alıkoyamayacaktır. «Tarihin tekerleğini geri çevirmek isteyenler her zaman maddede hareketin, yürüyen cemiyetin, ezeli yasalarınca» ezilenlerdir.

Bu basın toplantısını Genel Başkan CEMİL ÇAKIR düzenlemiştir.

141-142 ÜZERİNE

VI

Halit ÇELENK

İkinci Değişiklik :

141 — 142 inci maddelerde ikinci değişiklik 1946 yılında yapılmıştır. Değişiklik gerekçesinde özetle şöyle denilmektedir :

Ülkemizde çok partili demokratik hayata geçme zamanı gelmiştir. Birden çok partinin kurulup faaliyet gösterebilmesi için «Cemiyetler Kanunu«nda gereken değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliğe paralel olarak ceza yasasında da değişiklik yapılması gerekmektedir. Ancak bu yapıldığı takdirdedirki kurulacak partiler, toplumun siyasal ve hukuksal düzeninde yasal yollarla değişiklikler yapma olanağını bulacaklardır.

O günün yasa koyucusu tarafından gösterilen bu gerekçeler neyi anlatmaktadır? Ve yapılan değişiklik gerçekte hangi amacı gütmektedir?

1946 yılında iç ve dış etkenlerle çok partili siyasal hayata gereksinme duyulmuştur. Bu nedenle de «Cemiyetler Kanunu«nda değişiklikler yapılmıştır. Ancak, egemen sınıflar «Çok Partili Hayat»dan, «Çok Partili Demokratik Düzen»den her zaman «Birden çok burjuva partili hayatı», «Egemen sınıfların çıkarlarını savunan birden çok partinin kurulması»nı anlamışlardır. Sol partilere hiçbir zaman yaşama hakkı tanımamışlar, tanımak istememişlerdir. Yasaların gerekçelerinden ve yasa metinlerinden bunu anlamak mümkündür.

Bu konuya ileride yeniden dönmek üzere, «Cemiyetler Kanunu»nda yapılan değişiklikten sonraki gelişmelere kısaca gözatmakta yarar vardır.

«Cemiyetler Kanunu»nda değişiklik yapılıp birden çok partinin kurulması olanağı doğunca, iki üç ay gibi kısa bir süre içinde yurdumuzda çok sayıda parti kurulmuştur. Bu partiler içinde sosyalist partiler önemli bir yer tutmuştur.

Bunlar arasında, özellikle kuruluş sıralarına göre, şu partileri saymak mümkündür :

1 — Esat Adil Müstecaplıoğlu ve arkadaşları tarafından 14.5.1946 gününde kurulan «Türkiye Sosyalist Partisi»

2 — Sabit Şevki Şeren ve arkadaşları tarafından 24.5.1946 gününde kurulan «Türk Sosyalist İşçi Partisi».

3 — Avukat Ethem Ruhi Balkan ve arkadaşları tarafından 17.6.1946 gününde kurulan «Türkiye İşçi ve Çiftçi Partisi».

4 — Doktor Şefik Hüsnü Deymer, Müntakim Öçmen ve arkadaşları tarafından 20.6. 1946 gününde kurulan «Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi».

Bu partiler yanında «İleri Gençler Birliği» gibi sol eğilimli kimi dernekler de kurulmuştur.

Beş hafta gibi bir zaman içinde kurulan bu sol partiler egemen çevreleri tedirgin etmiş ve Türk Ceza Yasasının inceleme konusu bu ünlü maddelerinde değişiklik yapılarak «Korunma Tedbirleri» alınmıştır. Böylece birden çok partinin kurulmasına olanak sağlanmış ama sosyalist ya da sol eğilimli partilerin kurulması ya da gelişmesi engellenmiştir. Aşağıya alınan 1946 değişikliğine ilişkin «Adalet Komisyonu» raporundaki şu sözler, bu gerçeği doğrulamaktadır :

«Ancak kanun yollarından yürüyecek yapıcı partilerin teşekküllerine mani hükümlere yer bırakmamak üzere vücudu zaruri görülen (Zor Unsurunun), gayesi cemiyetlerin siyasi ve hukuki nizamını devirmekten ibaret ve bu yıkıcı gayesine erişmek için zor kullanmak esasen bünyesi icabı bulunan ve fakat teşekkülünü sağlamak üzere sureti haktan görünen anarşist partilerin, memlekette teşekküllerine meydan bırakmamak için **(zor) olmaksızın dahi cemiyetin siyasi ve hukuki nizamlarını toptan yokedecek, yıkacak teşekküllerin cezalandırılmasını sağlamak üzere yeniden yazılan fıkra...»**

Bu gerekçe, yasalar çerçevesinde kurulacak ve faaliyet gösterecek sol partileri peşinen mahkûm etmiş ve yasa dışına itmiştir.

Yukarıda nedenlerine kısaca değinilen bu değişiklik sonunda 141. nci madde aşağıdaki biçimi almıştır:

«Memleket içinde içtimai bir zümrenin diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya içtimai bir zümreyi ortadan kaldırmaya veya memleket içinde teşekkül etmiş içtimai veya iktisadi nizamları devirmeye matuf cemiyetleri teşkil, tesis, tanzim eden veya sevki idare eden kimse iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

«Memleket içinde cemiyetin siyasi ve hukuki herhangi bir nizamını devirmek amacı ile yıkıcı cemiyetler tesis, teşkil tanzim veya sev kve idare eden kimse iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

«Bu maksatlara varmak için şiddet kullanmak da istihdaf edilmiş ise veya zor kullanılmış ise verilecek ceza beş yıldan oniki yıla kadar hapistir.

«Memleket içinde cemiyetin siyasi ve hukuki her bir nizamını zorla değiştirmek gayesi ile cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden beş yıldan oniki yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Gayesi Cumhuriyetçiliğe aykırı veya milli hissiyatı sarsmaya veya zayıflatmaya matuf cemiyetleri tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

«Bu cemiyetlere iştirak eden kimse altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. İkinci ve dördüncü fıkralarda yazılı hallerde ceza bir yıldan üç yıla kadar ağır hapistir.

«Dağılmaları emredilmiş yukarıda yazılı cemiyetleri sahte nam altında veya muvazaa şeklinde de olsa yeniden tesis, teşkil, tanzim ve sevk ve idare edenler hakkında verilecek cezalar üçte birden eksik olmamak üzere arttırılır»

142. madde de, 13.6.1946 gün ve 4934 sayılı yasa ile aşağıdaki biçimde tekrar değiştirilmiştir :

«Memleket içinde içtimai bir zümrenin diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya içtimai bir zümreyi ortadan kaldırmak yahut memleket içinde teşekkül etmiş iktisadi veya içtimai nizamları devirmek veya siyasi nizamları yıkmak için propaganda yapan kimse

altı aydan iki yıla kadar hapis cezsı ile cezalandırılır.

Propaganda yukarıda yazılı hareketleri şiddet kullanarak elde etmeye matuf bulunduğu takdirde verilecek ceza beş yıla kadar ağır hapistir.

Cumhuriyetçiliği veya milli hissiyatı sarsmak veya zayıflatmak için propaganda yapan kimse altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Yukarıdaki fiilleri iyi gördüğünü söyleyen veya öven kimse de aynı cezaya çarptırılır.»

GEREKÇE

Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/616)

5.6.1946

T. C.
Başbakanlık
Muamelat Genel Müdürlüğü
Tetkik Müdürlüğü
Sayı : 71—580 6/1412

BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞINA

«Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 5.6.1946 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu arzederim.

Başbakan
Ş. Saraçoğlu

GEREKÇE

«Cemiyetler Kanununun değiştirilmesi tasarısıylle muvazi olarak Ceza Kanununun bazı maddelerinin de değiştirilmesi zaruri görülmüştür. Sayın Cumhurbaşkanının Büyük Millet Meclisinin Yedinci Döneminin Üçüncü toplantı yılını açarken verdikleri direktif dahilince Ceza Kanunumuza 1938 yılında yapılan değişiklikler neticesi konulan bazı maddelerin memleketin güvenliğine, bünyesine ve ihtiyacına göre doğru ölçüler dahilinde iyileştirilmesi, partiler teşkiline karşı koyması ihtimali olan hükümlerin değiştirilmesi amacıyla incelemeler yapılmış ve vatandaşların sınıf menfaatleri üzerine parti kurmalarına kanun yolu ile mani olmamak ve kökü dışarıda yani yabancı aleti olan cemiyet ve partiler ve onlardan mülhem olan cemiyet ve partilere karşı kanun yolu ile karşı koymakta devam etmek şeklinde hülasa edilebilen ölçüler dahilinde bir değişiklik yapılmak üzere bu tasarı meydana getirilmiştir. Kökü dışarda bulunan ve Milletlerarası mahiyette olan cemiyet ve partilerden gayesi Türk kanunlarına aykırı olanlarına karşı koymak için 141. nci maddede bir değişiklik yapılmasına lüzum görülmemiştir.

«Madde 141 — Bu maddenin birinci fıkrasında bir değişiklik yapılmasına lüzum görülmemiştir. Bu madde sınıf esası üzerine kurulacak partilere karşı koymamaktadır. Çünkü demokrat bir rejimde partiler birbirini yoketmek ve diğerleri üzerinde tahakküm etmek gayesiyle kurulmazlar. Bu madde, içtimai bir sınıfın diktatörlüğü veya içtimai bir sınıfın ortadan kaldırılması gayeleriyle kurulacak cemiyetleri ceza tehdidiyle yasak etmek suretiyle parti diktatörlüğünü önlemekte ve çok partili demokrasi esaslarını sağlamaktadır.

«İkinci fıkradaki siyasi veya hukuki nizamın ortadan kaldırılması mevzuunda ortadan kaldırılmanın zor yani kanuna aykırı yollarla yapılmasının gaye edinilmesi menedilmek istenilmiş ve bu suretle kanun yollarıyle değişiklik yapılması için partiler kurulmasına imkan verilmiştir. Memleketin güvenliğine, bünyesine ve ihtiyacına göre hangi nizamın kanun yolları ile dahi değiştirilmemesi gerektiğini açıkça göstermek lüzumu karşısında demokrasinin en ileri şekli olan Cumhuriyeti korumak maksadiyle gayesi Cumhuriyetçiliğe aykırı olan cemiyetler yasak edilmiştir. Lâyikliğe aykırı parti ve cemiyetler hakkında 163. ncü maddemiz mevcut bulunmaktadır.

«Siyasi veya hukuki herhangi bir nizamı ortadan kaldırmak zorla olacağı kabul edilmesine göre şiddet kullanmak istihdaf edilmesi ağırlatıcı sebebinin yalnız birinci fıkraya ait olması tabii olduğundan fıkralar arasında gerekli değişiklikler yapılmıştır.

«Son fıkrada yukarıki fıkralarla tenazuru temin edece kşekilde bir değişiklik yapılmıştır.

«Madde 142 — 141. nci maddede yazılı gayeler için propaganda yapmayı meneden madde 141. nci maddeye tamamen mütenazır bir şekilde değiştirilmiştir.

ADALET KOMİSYONU RAPORU

7.6.1946

T.B.M.M.
Adalet Komisyonu
Esas No: 1/616
Karar No: 28

Yüksek Başkanlığa

«Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 5.6.1946 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısı komisyonumuza havele ve tevdi buyurulmakta Sayın Adalet Bakanı huzurile incelendi.

«Tasarının, birden artık partilerin kurulabilmesini kolaylaştırmak amacıyle Cemiyetler Kanununda yapılan değişikliklere muvazi olarak bir taraftan vatandaşların sınıf faydaları üzerine parti kurmalarına mani hükümleri Ceza Kanunundan kaldırırken diğer taraftan kökü dışarıda olan yabancı aleti cemiyet ve partilerin teşekkül ve memlekette faaliyetlerine engel olacak hükümleri sağlamak maksadiyle tanzim edildiği anlaşılarak müzakereye değeri oybirliğiyle kararlaştırıldıktan sonra maddelerin incelenmesine geçildi.

«141. nci maddedeki değişikliklerin 4. ncü fıkranın 2. nci fıkra olarak yazılmasından ve memlekette normal yollardan gayelerine yürüyecek partilerin teşekküllerine engel olmamak üzere ikinci fıkrada yazılı, cemiyetin siyasi ve hukuki nizamını kaldırmanın cürüm olmasını (zor) unsurunun mevcudiyetine bağlanmasından ve normal kanun yollariyle dahi dokunulamıyacak nizamların neler olduğunu göstermek ve demokrasinin en ileri şekli olan Cumhuriyeti korumak maksadiyle de beşinci fıkrada bu yolda açıklama yapılmasından ve bu değişiklikler gereği 142. nci maddede bazı düzeltmelerden ibaret olduğu anlaşılmıştır.

«141. nci maddenin birinci fıkra muhtevası, memleket içinde içtimai bir zümrenin diğer zümrelere tahakkümüne veya bunları ortadan kaldırmasına veya memleket dahilinde teşekkül etmiş iktisadi veya içtimai nizamları yıkmasına velev kanun yoluyle olsa da meydan bırakmayacak hükümlerdir. Görülüyor ki, bir zümrenin diktatörlüğüne meydan verilmemekle bir taraftan çok partili demokrasi esaslarının korunduğu ve diğer taraftan da yokluğu memleket bünyesinde sarsıntı husule getirecek nizamların da korunması sağlandığı cihetle bu fıkra ve bir ikinci fıkra eklenmekle iki fıkradaki fiillerin zorla yapılması halinde cezayı çoğaltan üçüncü fıkra olarak yazılan fıkra aynen kabul olunmuştur.

«Cemiyetler Kanununun değiştirilmesinde güdülen amaç memlekette müteaddit partilere en liberal demokratik esaslar dahilinde yer vermektir. Partilerin ise, memleket idaresinde birbirinden farklı muayyen noktai nazarları olacağı tabiidir. Aksi halin tasavvuru parti taaddüdünün manasızlığını gerektirir. Her parti memleket idaresindeki noktai nazarını tahakkuk ettirmek için hiç şüphe yok kanun yollarıyle cemiyetin siyasi ve hukuki nizamlarında değişiklikler yapmağa çalışacaklardır. Bu çalışmalar zor unsuruna mukarin olmadıkça elbette ki, cürüm sayılmamak icap eder. Aksi halde partilerin gayelerine erişmek için normal kanun yollarından değil yürümelerine, hatta teşekküllerine bile imkan bırakılmamış olur. Bunun için üçüncü fıkraya eklenen zor unsurunun yerinde olduğu Komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

«Ancak kanun yollarından yürüyecek yapıcı partilerin teşekküllerine mani hükümlere yer bırakmamak üzere vücudu zaruri görülen (zor unsurunun) gayesi cemiyetlerin siyasi ve hukuki nizamını devirmekten ibaret ve bu yıkıcı gayesine erişmek için zor kullanmak esasen bünyesi icabı bulunan ve fakat teşekkülünü sağlamak üzere sureti haktan görülen anarşist partilerin, memlekette teşekküllerine meydan bırakmamak için **(zor olmaksızın dahi cemiyetin siyasi ve hukuki nizamlarını toptan yok edecek yıkacak teşekküllerin cezalandırılması sağlanmak üzere** yeniden yazılan fıkra ikinci fıkra olarak 141. nci maddeye eklenmiş ve tasarıdaki üçüncü fıkra dördüncü fıkra olarak aynen bırakılmşıtır.

«Bu değişiklikler gereği olarak 6. ncı fıkrada bazı düzeltmeler müstesna diğer fıkralara dokunulmamıştır.

«142. madde değişikliklerine gelince yukarıda arzolunan değişiklikler icabı düzeltmeler bazı kelime değişikliklerinden ibaret bulunmuştur.

«Yüksek meclise arzolunmak üzere tasarı ilişik olarak Yüksek Başkanlığa sunulur.»

HÜKÛMET TEKLİFİ

Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. nci Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı.

«Madde 1. T.C. Kanununun 141 ve 142. nci maddeleri aşağıda gösterildiği gibi değiştirilmiştir :

«Madde 141. — Memleket dahilinde içtimai bir zümrenin diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmeğe veya içtimai bir zümreyi ortadan kaldırmağa veya memleket dahilinde teşekkül etmiş iktisadi veya içtimai nizamları devirmeğe matuf cemiyetleri tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse iki yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

«Maksada varmak için şiddet kullanmakta istihdaf edilmiş ise verilecek ceza beş yıldan on iki yıla kadar ağır hapistir.

«Memleket dahilinde cemiyetin siyasi veya hukuki herhangi bir nizamını zorla ortadan kaldırmak gayesiyle cemiyet tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimseye beş yıldan on iki yıla kadar ağır hapis cezası verilir.

«Gayesi Cumhuriyetçiliğe aykırı veya milli hissiyatı sarsmaya veya zayıflatmaya matuf cemiyetleri tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare eden kimse bir yıldan üç yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

«Bu cemiyetlere iştirak eden kimse altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır. İkinci fıkrada yazılı halde ceza bir yıldan üç yıla kadar ağır hapistir.

«Dağılmaları emredilmiş olan yukarıda yazılı cemiyetleri sahte nam altında veya muvazaa şeklinde olsa dahi yeniden tesis, teşkil, tanzim veya sevk ve idare edenler hakkında verilecek cezalar üçte birden eksik olmamak üzere arttırılır.

«Madde 142. — Memleket dahilinde içtimai bir zümrenin diğerleri üzerinde tahakkümünü tesis etmek veya içtimai bir zümreyi ortadan kaldırmak yahut memleket dahilinde teşekkül etmiş iktisadi veya içtimai nizamları devirmek için propaganda yapan kimse altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

«Propaganda, yukarıki fıkrada yazılı hareketleri şiddet kullanarak elde etmeğe matuf bulunduğu takdirde verilecek ceza beş yıla kadar ağır hapistir.

«Memleket dahilinde cemiyetin siyasi veya hukuki herhangibir nizamını zorla yıkmak için propaganda yapan kimse beş yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

«Cumhuriyetçiliği veya milli hissiyatı sarsmak veya zayıflatmak için propaganda yapan kimse altı aydan iki yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.»

«Yukarıki fıkralarda yazılı fiilleri medih ve istihsan eden kimse de aynı cezaya çarptırılır.

«Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

«Madde 3. — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.»

(Devam edecek)

Sayın Ali Bozkurt
Töb — Der Genel Başkanı

Olağanüstü kongreniz için gönderdiğiniz nazik davetinize teşekkür eder, başarı dileklerimle saygılar sunarım.

Prof. İsmail Hakkı Ülgen
Danıştay Başkanı

Döviz Darboğazına Girerken

Prof. Sadun AREN

Bugün memleketimizin karşı karşıya bulunduğu en acil ekonomik sorunlardan biri enflasyon ise diğeri de döviz kıtlığı (darboğazı) dır. İlişik tablonun incelenmesinden anlaşılacağı üzere, ithalâtımız, bu yılın ilk 3,5 ayında, geçen yılın ayni dönemine göre, % 83 oranında artmış, buna karşılık ihracatımız, artmak şöyle dursun tersine % 34 oranında azalmıştır. Bunun sonucu olarak bu yılın ilk 3,5 ayındaki dış ticaret açığımız 849 milyon dolar gibi görülmemiş bir düzeye fırlamıştır. Ayni dönemde işçi dövizlerinde de % 5,5 oranında bir gerileme olmuştur.

Bu rakamlar Türkiye'nin yeniden bir döviz darboğazına girmekte olduğunu göstermektedir. Yeniden diyoruz çünkü, Türkiye öteden beri daima bir döviz darboğazı ile karşı karşıya kalmıştır. Memleketin ekonomik kalkınmasını firenleyen başlıca darboğazlardan biri daima bu döviz kıtlığı olmuştur.

Ne var ki, 1970 i izleyen birkaç yıl içinde, kısmen ihracatın gelişmesi fakat, esas olarak, işçilerimizin gönderdikleri dövizlerdeki büyük artışlar sayesinde memleketimiz döviz darboğazından geçici olarak kurtulmuştur. Ancak artan bu döviz gelirleri, bu dönemde, ne kamu sektörü ne de özel sektör tarafından yatırımlara dönüştürülememiş olduğundan, Merkez Bankasında döviz rezervi olarak birikip kalmıştı. Sonra bu rezervler, petrol ve diğer ithal malları fiatlarının yükselmesi nedeniyle, geçen yıldan itibaren hızla erimeye başlamıştır.

Geçen yılki dış ticaret açığımız 2.2 milyar dolara ulaşmıştır ki, bu tarihimizde görülmemiş rekor bir açıktır. Ama ilk 3.5 ayın durumuna bakılacak olursa bu yılki açığın — ithalâtta fiili kısıtlamalar yapılmazsa — bunun da üstüne çıkacağı anlaşılmaktadır.

Döviz kıtlığı işsizliği ve enflâsyonu körükler :

Bilindiği gibi ithalâtımızın % 45 i yatırım malları, % 50 si ham maddeler ve % 5 i de hazır tüketim mallarından oluşur. Döviz kıtlığı sonucu olarak önümüzdeki dönemde bu her üç çeşit ithalâtın da denetim altına alınması ve kısılması gerekeceği açıktır. Ama böyle yapıldığı taktirde bunun ekonomimiz üzerinde iki yönden olumsuz etkisi olacaktır. Bunlardan biri işsizliğin daha da artması, diğeri fiat artışlarının (enflâsyonun) daha da hızlanmasıdır.

İşsizliğin artış nedeni, bir yandan yatırım malları ithalâtı azalacağı için yatırım faaliyetlerinin azalacak olması, diğer yandan da ham madde ithalâtı azalacağı için işlemekte olan fabrikaların üretimlerini kısmak zorunda kalacak olmalarıdır.

Fiatların daha da yükselecek olmasının nedeni ise, açıktır ki, memleketteki mal arzının azalacak olmasıdır. Evvela ithal malları fiatlarında başlayacak olan yükselme giderek bütün ekonomiye yayılacaktır. Böylece mevcut enflâsyon daha da hızlanmış olacaktır.

Dıştan yardım aranacak :

Görülüyor ki ekonomimizin bugünkü fiat düzeyini ve faaliyet hacmini sürdürmek ve koruyabilmek, ancak onun için gerekli olan ve onunla birlikte gelişmiş bulunan ithalât hacminin de bugünkü düzeyinde devam ettirilebilmesine bağlıdır. Bu ithalât düzeyi sağlanamazsa, mevcut işsizlik ve enflâsyon daha da artacak demektir. Demek oluyor ki sorun, ithalâtı kısarak, döviz giderlerimizi döviz gelirlerimize uydurmak değildir. Asıl sorun, ithalâtımızı son yıllarda ulaşmış olduğu düzeyin altına düşürmeyecek, hatta biraz üstünde tutacak (ve devamlı artıracak) döviz olanaklarını sağlamaktır.

İşte bundan dolayıdır ki, önümüzdeki dönemde hükümetin başlıca kaygısı, gerçek döviz kazançlarımızı (yani ihracat, turizm ve işçi gelirlerini) artırmanın yanı sıra, yabancı ülkelerden ve uluslararası mali kuruluşlardan kredi bulmak olacaktır. Oysa son birkaç yıldır hükümetler bu kaygının baskısından kurtulmuş bulunuyorlardı.

Kredi alan ödün verir :

Türkiye'nin gereksinme duyduğu çapta krediler verebilecek durumda olan zengin ül-

kelerin ve bunların — özellikle Amerika Birleşik Devletlerinin — denetiminde bulunan uluslararası mali kurumların, verdikleri krediler karşısında ekonomik ve politik ödünler istedikleri bilinen bir gerçektir. Ekonomik ödünler, kredinin gerçek maliyetini görünürdeki maliyetinin (yani faizinin) çok üstüne çıkaran çeşitli koşulların dayatılması biçiminde olur. Örneğin, o kredinin yalnız krediyi veren memleketin mallarını almakta kullanılabilmesi ,ya da o kredi ile finanse edilecek projenin yalnız o memleketin vatandaşlarına ihale edilebilmesi v.s. gibi.

Politik ödüne gelince : Krediyi veren memleketin, dış politikasında kendi çıkarlarına uygun bir çizgi izlemesini ister. Bu çizgi çok genel nitelikte — örneğin sadece batı ittifakı içinde kalmak biçiminde olabileceği gibi, çok somut — örneğin Kıbrıs'ta şu yada bu çözüme razı olmak gibi — de olabilir.

Bilindiği gibi memleketimizin şu sıralarda Kıbrıs, Ege kıt'a sahanlığı ve silâhlanma konularıyla ilgili olarak Amerika ve NATO ile bazı somut çelişki ve sorunları vardır. Bunların ne biçimde çözümlenecekleri, açıktır ki, tarafların karşılıklı pazarlık güçlerine bağlıdır. Eğer hükümet Amerika ve diğer NATO ülkelerinden (yada bunların denetimleri altındaki uluslararası mali kuruluşlardan) ayni zamanda kredi istemek zorunda ise, elbetteki, pazarlık gücü çok zayıf olacaktır.

Demek oluyor ki, önümüzdeki aylarda hükümet, dış politikada, ekonomik nedenlerle de bunalımlı bir döneme girecektir.

Bu durum raslantı değildir :

Türkiye'nin böyle kısa bir refahlı dönemden sonra tekrar döviz darboğazına girmesi ve cari faaliyet hacmini sürdürebilmek için tekrar dış kredilere muhtaç duruma düşmesi bir raslantı değildir. Bunun temel nedeni Türkiye'nin kapitalist sistem içinde kalkınmaya çabalamakta olmasıdır. Gerçekten, bunun doğal bir sonucu olarak, bugün Türkiye dünya kapitalist sistemi içinde yer almış bulunmaktadır. Oysa biliyoruz ki, dünya kapitalist sistemi — ki buna emperyalist sistem de diyebiliriz — tekelci aşamaya gelmiş ileri kapitalist memleketler ve sermayeler tarafından yönetilmektedir. Bu yönetimde Türkiye'nin yeri ve rolü aktif değil pasiftir. Yani Türkiye sistemin işleyişinde söz sahibi olmadığı gibi, onu etkileyecek güçten de yoksundur. Tersine sistemin işleyişi Türkiye'yi koşullandırır, ona yön verir.

Böyle olunca, sistemi yöneten emperyalist memleketlerin, içine düşmüş bulundukları ekonomik bunalımı — diğer azgelişmiş memleketlerle birlikte — Türkiye'ye de yansıtmak isteyeceklerinde kuşku yoktur. Batı Almanya ve diğer Avrupa memleketlerinin bizden işçi almayı durdurmaları, hatta almış olduklarını geri göndermeye başlamaları, bu memleketlere olan ihracatımızın azalması ve tersine bu memleketlerden olan ithalatımızın artması bu yansıtmanın çeşitli biçimleridir. Burada altı çizilecek husus, bu olumsuz gelişmelerin herhangi bir kasıt yada ihmal sonucu değil, fakat, esas olarak, kapitalist dünya sisteminin işleyiş kurallarının objektif sonucu olduğudur. Bundan ötürüdür ki, diğer konularda olduğu gibi ekonomik konularda da temel çözüm, kapitalizmden ayrılmak ve sosyalizme yönelmekte yatmaktadır.

1 OCAK — 14 NİSAN 1975 DÖNEMİNDE SERBEST SAHA VE APA SAHASI DÖVİZ GELİR — GİDERLERİ

(Milyon Dolar)

	1.1.1975 14.4.1975	1.1.1974 13.4.1974	1.1.1973 14.4.1973	1.1.1972 15.4.1972
İhracat	355,0	539,2	344,8	245,2
İthalat	1.203,9	659,9	404,6	247,8
Fark	— 848,9	— 120,7	— 59,8	— 2,6
İşçi gelirleri	300,7	318,3	229,8	140,0
Diğer gelirler	271,8	170,6	298,5	113,1
Döviz Gelirleri (+)	— 276,4	+ 368,2	+ 468,5	+ 250,5
Devlet Borçları	— 20,6	— 38,3	— 9,9	— 51,3
Diğer Döviz Giderleri	— 253,9	— 199,6	— 172,4	— 103,9
Döviz Kaybı (—)	— 550,9	+ 130,3	+ 286,2	+ 95,3

GENELGE

ASKERE GİDECEK ÖĞRETMENLERİN DİKKATİNE

Milli Savunma Bakanlığından alınan, Askere Alma Dairesi Başkanlığı 11 Mart 1975 tarih ve Asal 0916/20-75 Yd. Sb. Ş. CST. Ks. sayılı yazılarında Orta Dereceli okul öğretmenlerinden 1833 sayılı Yasa uyarınca yedek subay temel askerlik eğitimine tabi tutulacak olanların 14 Temmuz 1975 tarihinde celp ve sevk edilecekleri ve 30 Ekim 1975 akşamı terhis olunacakları bildirilmiştir.

Bu duruma göre :

1 — 1833 Sayılı Kanunun 5. maddesine göre kısa süreli yedek subay temel askerlik eğitimine tabi tutulanlar, 14 Temmuz 1975 tarihinde celp ve sevk edileceklerinden, okullarındaki görevlerine devam eden bu öğretmenlere Temmuz ayı aylıkları ödenecek, bütünleme imtihanları ile ilgili ek ders ücretleri ise, Bakanlığımızın Özel Kalem başlıklı 16 Mayıs 1975 tarih ve 01/1115 sayılı genelgesinin 2. maddesine göre tahakkuk ettirilecektir.

2 — Okullarda, öğretmenlerden veya memurlardan, iş güçlüğü zammı alan (müdürlük, müdür yardımcılığı, çeşitli adlardaki şeflik ve daktilo hizmetleri gibi elemanlardan) kısa süreli yedek subay temel askerlik eğitimine alınanlar olduğu takdirde :

a) Müdürlerin yerine Valilikçe uygun görülecek biri vekâleten görevlendirilecektir.

b) İhtiyaç görüldüğü takdirde müdür yardımcıları ve diğer elemanların yerine okul müdürlüklerince Valiliğe teklif edilmek suretiyle, gereğine göre asaleten veya vekâleten atama yapılacaktır.

c) Yukarıda (a) ve (b) fıkralarına göre belirli görevlere vekâleten atanacak elemanlara da 30 Mart 1975 tarih ve 15193 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7/9705 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 7. maddesine göre tahakkuk ettirilecek iş güçlüğü zammı aynen ödenecektir.

3 — Kısa süreli yedek subay temel askerlik eğitimine tabi tutulan öğretmenler, terhislerinden sonra askerlikten önceki okullarına döneceklerdir. Bu öğretmenlerden, istekleri üzerine veya herhangi bir sebeble başka okula nakli yapılanların, eski okullarından ilişiklerini keserek aylık nakil ilmuhaberini aldıktan sonra yeni görev yerlerine hareket edeceklerdir. Bu işlemi yapmayanlar yeni görevlerine başlatılmıyacaklardır. Bu öğretmenlerimizin nakil kararnameleri Ekim ayı başında postalanacaktır.

4 — Kısa süreli askerlik eğitimine alınan elemanlardan resmî konutlarda oturanların aileleri bu müddet içinde belirli kiralarını ödemeleri şartiyle konutlarda oturmaya devam edebileceklerdir.

5 — Kısa süreli askerlik eğitimine alınan öğretmen ve yöneticilerin görevlerinden ayrıldıkları tarihler hemen Bakanlığımıza (ilgili Öğretim Genel Müdürlüğüne) bildirilecektir.

6 — Terhis olunarak okullarına dönen öğretmenlerin görevlerine başlama tarihleri hemen yazılacak ve bu yazıya ilgililerin terhis teskerelerinin onaylı iki örneği eklenerek Bakanlığımıza (İlgili Öğretim Genel Müdürlüğüne) gönderilecektir.

7 — 1975 - 1976 Öğretim yılı başında il, ilçe ve köylerdeki orta dereceli okullarda eğitim ve öğretimin aksamaması için gerekli tedbirler öncelikle mahallen alınacaktır.

Bilgi edinilmesini ve gereğinin buna göre yapılması için durumun ilgililere duyurulmasını rica ederim.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI a.

U Y A R I

BAZI KARIŞIKLIKLARA YOL AÇTIĞI İÇİN POSTA ÇEKİ NUMARAMIZ İPTAL EDİLMİŞTİR. BUNDAN SONRA BÜTÜN ÖDENTİLER ESKİSİ GİBİ BANKA HAVALESİYLE BÜLTEN PARALARI POSTA İLE GÖNDERİLECEKTİR.

B E L G E B E L G E

LİSE MÜDÜRLÜĞÜNE

Ü R G Ü P

Okulunuz disiplin kurulunca (ülkü ocaklarına girme ve gitme suçundan) bir kısım öğrencilere, iki gün okuldan uzaklaştırma ve üçer ahlak notunu kırma cezası verildiği öğrenilmiştir.

Bir defa şunu açıklamak isterim ki ülkü ocakları milli ahlakı, milli birlik ve beraberliği demokratik idarenin korunması ileri bir seviye ulaştırılmasını gaye edinmiştir. Burada anarşi, bölücülük, devleti yıkma banka soyguncuğunu teşvik, kanunlara saygısızlık yoktur.

Bu derneğe giden öğrencilerin notunun yükseltilmesi yerine aksinin yapılmasının sebebini biliyor ve gerek okul idaresinin gerekse disiplin kurulunun bu tutumunu protesto ediyorum.

Kahveye gidene bir gün, Ülkü ocaklarına gidene iki gün ceza verilmesinde büyük adaletsizliklerin bulunduğunun, halen milliyetci öğrencilerin disipline sevk edildiğini ve çeşitli cezalar almağa zorlandığı bu günlerde okuldaki sol faaliyetlerin sistemli bir şekilde yapılmakta olduğunu ispatlamaktadır.

Okul Müdürü olarak sizi bu milli konularda çok hassas davranmağa ve ÜLKÜ OCAKLARINA dil uzatmağa davet ediyorum. Saygılarımla.

Hamit AKA
İmza
BAŞKAN

YETER

Ç I R A K M A N

Bin bir vaadlerle halkı kandırıp
Yıllarca uykuda koyanlar yeter
İnancından saflığından avlayıp
Milletin sırtından doyanlar yeter

Kazanında binbir çeşit pişirip
Yeyip içip göbeğini şişirip
Emekçiyi dertten derde düşürüp
Yüze güle güle soyanlar yeter

Ben zayıf sıskayım acep nedendir
Değişir bu düzen gelmiş gidendir
Benim hakkım seni zengin edendir
Emperyalistlere uyanlar yeter

Çırakmanım birgün dik başım kadar
Uyandı milletim gelmiştir bahar
İşçiden köylüden çok mebus çıkar
Bizi ahmaklardan sayanlar yeter

Bu şiir HALK OZANLARI KÜLTÜR DERNEĞİ'nin yayınlamış olduğu HALKIN SESİ HALK OZANLARI adlı kitaptan alınmıştır. Kitapta yaşayan 43 Ozana yer verilmiştir. Fiatı on liradır. Adres; Anafartalar Caddesi, Güvercin Sok. No. 8 ANKARA

TÖB-DER'İN ÖRGÜTSEL YAPISI

Celal YILDIZ

— SEMİNER KONUŞMASI —

Saygı değer dostlar, önce hepinizi dostça, kardeşçe selamlarım. Türkiye'nin en güçlü öğretmen örgütüne, Türkiye'deki diğer meslek örgütleri içinde en yaygını olan TÖB—DER'e üye kişiler olarak her zaman çok sağlıklı ve çok dürüst düşünmek. çok açık konuşmak zorundayız.

Kasıtlı olarak samanın birbirine karıştırıldığı bir dönemde, örgütümüzün yerini, yapısını, niteliğini, ne yapıp yapmayacağını ve hareket çizgisini doğruca yerine koyup saptamazsak, bundan tüm üyelerimiz, örgütümüz ve halkımızın devrimci mücadelesi zarar görecektir.

Bizler devrimci ilkeler ışığında örgütümüzün yerini doğru saptamaya ve gerçekten kendisinden beklenen görüşlerin etrafında öğretmenlerin birliğini ve bütünlüğünü sağlamaya çalışacağız. Bunu sağlamaya çalışırken de içimizdeki tüm sapmalaıa karşı en doğru ve etkin biçimde mücadelemizi vereceğiz.

Üyelerimizin büyük çoğunluğu İlkokul, bir kısmı da Orta—Lise ve dengi okullar öğretmenlerinden oluşmaktadır. Çok az sayıda memur ve Üniversite mensupları (öğretim üyeleri) vardır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu halk kökenli olup ve halka yakın bir sosyal tabakadır. Öğretmenler sosyal sınıf değildir. Sosyal sınıf olmayan öğretmenler tabakasının içinde değişik sınıfların ideolojileri yansımaktadır. Toplumumuzun bütün sınıf ve tabakalarında görülen akın ve kümelenmeler öğretmenlerin içinde de vardır.

Ülkemizdeki öğretmenler arasında oluşan kümelenmeyi genel hatlarıyla şöyle koyabiliriz.

1 — Ülkesinin ve kendisinin kurtuluşunu halkın gerçek kurtuluşunda gören öğretmenler.

2 — Mevcut durumdan hoşnut olmayan, fakat yine de kurtuluş mevcut düzenin organizesi içinde arayan fikir özgürlüğünü savunan, sosyal demokrat, reformist öğretmenler.

3 — Emperyalizm ve onun işbirlikçileri tarafından örgütlendirilen halkın kurtuluşuna karşı olan karşı devrimci, gerici ve faşist hayranı olan öğretmenler. Sayıları çok az olsa bile faşist öğretmenler de vardır.

Bu üçüncü grup öğretmenlerin örgütümüze gelmesini düşünmek hayal olur. Zaten bunlar muhbirlik, ispiyonculuk görevini yüklenen kişilerdir. Öğretmen bile sayılmazlar. Özellikle belirtmek gerekir ki, kapitalis—emperyalist sistemin kokuşma ve çökme dönemine girmiş olması öğretmenlerin sosyal, ekonomik, demokratik ve mesleksel sorunlarına cevap verememesi, fiyatların asonsörle, maaşların merdivenle yükselmesi, eğitim sorunlarının çözümlenmemesi nedeniyle geniş öğretmen kesimi bu soyguncu, adaletsiz düzenden umudunu kesmiştir. Devrimci ve sosyal demokrat öğretmenler bu adaletsiz düzenin böyle sürüp gitmesine karşıdır. Daha adil, daha özgür insanca ve kardeşçe bir düzenin özlemisi çekmektedirler. TÖB — DER yukarıda sayılan ilk iki gruptan oluşmuştur.

Ayakları yere basan dürüst devrimcilerin önündeki acil görev, öğretmenlerin demokratik potansiyelini korumak, örgütün birliğine, üyelerin çoğalmasına ve sınıf bilincinin daha da genişletilmesine katkıda bulunmaktadır.

Ayakları yere değmeyen bazı lafta keskin devrimcilerin sosyalist dükkanlar, sosyalist çadırlar etrafında öğretmenleri birleştirebileceklerini sanmaları örgütümüzü parçalar. Dolayısiyle de ekonomik ve demokratik mücadelemizi bile engeller. Eğer gerçekten öğretmenlerin birliğini istiyorsak, eğer gerçekten halkımızın kurtuluş mücadelesinde öğretmenlerin de yerini almasını istiyorsak her türlü sapmanın örgütümüze musallat olmamasını ve samimi arkadaşların kafalarının bulandırılmamasını istiyorsak meseleyi iyice kavramalı ve sınıf bilincine varmış, Türkiye'nin somut şartlarını öğretmenlerin sorunlarını çok iyi bilen gerçek devrimcilere yaraşır bir mücadele vermeliyiz. Örgütümüzün birliği ve onuru tüm kişisel kaprislerin, bireyci davranışların, sekter grupçukların üzerindedir ve herşeyden önemlidir. Türkiye gerçekleri açığa çıktıkça demokrasi bağımsızlık ve sosyalizm cephesi genişledikçe bu sekter tavırlar ve grupcuklar azalacaktır.

Aklı başında olan her insanın kabul ettiği bir gerçek vardır. İnsanlar toplumsal örgütlerini yitirdikleri anda köleleşmiş sayılırlar. Örgütler belirli amaçlar etrafında ve belirli ilkeler çerçevesinde kurulur. Üyelerimiz, ekonomik ve demokratik taleplerini savunmak, ulusal çıkarlara uygun bir eğitim uygulamak ve halkın uyanışına katkıda bulunmak gibi konular etrafında kümelenmiş ve birleşmişlerdir.

TÖB — DER Ülkemizde 100.000 üye ile en güçlü öğretmen örgütü olmasına rağmen 220.000 öğretmenin öğretmenin yarısı bile daha örgütlenmemiştir. Bugün ülkemizde tüm yoksul halkın ve buna bağlı olarak dar gelirli öğretmenlerin büyük bir örgütlenme eksiği içinde bulunduğu da apaçık bir gerçektir. Örgütlenme mücadelesini sınıflararası genel mücadele ile bağıntılı olarak ele almak durumundayız. Bugün Türkiye'de ba-

gımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için genel bir sınıflar mücadelesi vardır. Sömürülen yoksul halkımız kurtuluş yolu aramaktadır. Öğretmenler bu genel mücadelenin bir parçasını oluşturmaktadırlar.

Sınıflar mücadelesinin diğer bir yönü de ekonomik, demokratik mücadeledir. Bu mücadeleyi, sendikalar, dernekler, odalar, gençlik örgütleri yürütürler. Fakat bu örgütler bir sosyal sınıf olmadığı için devrimin öncü güçleri değildir. Sınıflar mücadelesinin öncülüğünü yapamazlar. İktidar mücadelesinde ideolejik ve pratik öncülüğü işçilerin ve yoksul köylülerin partileri yürütür. Öğretmen örgütlerini bir parti gibi görmek ya da göstermek tüm halkımızı yanıltır. Bu örgütler ne bir partidir, ne de bir partinin gençlik kollarıdır.

Devrimci, demokratik, merkeziyetçi, meslek örgütleri herhangi bir meslek grubunu içinde barındıran örgütlerdir. Bu örgütlerin tam anlamıyla demokratik niteliğini Ülkenin bağımsızlığı için, demokrasi yolunda, emperyalizme, faşizme karşı, baskı ve teröre karşı koyduğu tavırlar belirler. Elbetteki meslek örgütleri tek başlarına emperyalizme, faşizme ve egemen sınıfların baskılarına karşı koyamazlar ama bu uğraşılara katkıda bulunabilirler. Emperyalizmin ve egemen sınıfların sinsi sömürü metodlarını açıklayabilir, sahte maskelerini düşürebilirler.

TÖB—DER'liler kendi sorunlarını Türkiye ve dünya sorunlarından soyutlanmayacağını bilir ve mücadele verirken bağrında türeyen ileri unsurların daha ileri görevlere hazırlanmasına yardım ederler.

Biz örgütümüzün partilere karşı örgütsel bağımsızlığını savunuruz ve birlikte savunmamız gerekir. Tekrar vurgulayalım. TÖB — DER'i herkes bir partinin gençlik kolu gibi görmek ister ya da herkes bir partinin kuyruğuna çekmek isterse çok farklı düşüncedeki kişileri bünyemizde barındırdığımızı unutarak örgütümüzü dar bir kadro örgütü gibi görmek isterse, örgütümüz parçalanır. Örgütümüz tabanından kopar öğretmenlerden soyutlanır. Bundan tüm öğretmenler tüm ilericiler zarar görür.

Biz partilere karşı örgütsel bağımsızlığımızı korumaya mecburuz. Fakat ulusun çıkarlarına ülkenin sorunlarına karşı bağımsız değiliz. Sosyal sınıfların üstünde değiliz. Sosyal sınıfların içindeyiz. Dar gelirli öğretmenler tabakası olarak, çalışan fikir işçileri olarak sömürülen bir tabaka olarak sömürülen sınıflardan yanayız. İşçilerden ve yoksul köylülerden yanayız çünkü bu emperyalist — kapitalist düzen, egemen sınıflar bizleri de ezmektedir. Yaşamamız her gün biraz daha kötüye gitmektedir. Kurtuluşumuz tüm emekçilerin kurtuluşuna paralel yürür.

Baştan beri sayılanların gerçekleşmesi için büyük bir devrimcinin belirtmiş olduğu aşağıdaki noktalara dikkat edilmesi gerekmektedir.

1 — Biz yeter derecede güçlüyüz. Yeteri kadar biliyoruz, herşeyi yapabiliriz gibi sekreterliğe varan düşüncelerden arınılmalıdır.

2 — Her türlü emir verme alışkanlığından vazgeçilmelidir. Sorunlar ikna yoluyla çözümlenmelidir.

3 — İlişkiler karşılıklı sevgi ve eşitlik üzerine kurulmalıdır.

4 — ..... Okumalı ..... Kafalar herşeyle dolu evrensel mağazalar olmamalı, devrimci dünya görüşünün savunucusu olmalı, bunun için eğitim, seminer vb. çalışmaları yapılmalıdır.

5 — Eleştiri — Özeleştiri tam anlamışla uygulanmalı, yeni kadroların yetişmesi sağlanmalıdır. Tembellik olmamalı büyük küçük her mesele ile ilgilenilmelidir.

6 — Her türlü kendini beğenmişlikten bencillikten, ahkam kesmekten sakınılmalıdır. Kitaptan, hayattan çok şey öğrenilmeli kendi kendini sürekli eleştirmeli ve fiziki, ahlaki güçlerini birleştirmeli, karakterini ve iradesini geliştirmelidir.

Yukarıda sıralanan ilkeleri ve baştan beri sıralanan görevleri fikir özgürlüğüne saygılı olan demokratik düşünceli öğretmenlerin başarabilmesi için bazı temel şartlar gereklidir, Bunlar :

1 — Saflarında bölünmeye karşı sıkı bir şekilde mücadele ederek öğretmenler öncelikle kendi arasındaki birliği güçlendirmek zorundadır.

2 — Öğretmenler ulusal sorunları, ekonomik, demokratik ve benzeri sorunları öğrenerek iyi diyalektik bir yaklaşımla halkımızla sıkı ilişkiler kurmak zorundadır. Eleştiri ve özeleştiri ile fikir tembelliğini, bireyciliğni ve yozlaşmanın kökünü kazmak zorundadır.

3 — Gerek şubelerin gerekse Genel Merkezin yönetimine ülkemizin ve halkımızın çıkarlarını çok işi bilen, sınıf bilincine varmış, en samimi en dürüst uyumlu kadroları seçmek zorundadır. Seçim anlarında duygusal geodak, arkadaşlık, akrabalık ilişkilerini ve dedikoduları önemsemiyerek, çevrede en mücadeleci kişilerle uyumlu kadrolar oluşturmak zorundadır.

Arkadaşlar! Genel olarak öğretmenler üzerinde 1965'ten beri saldırılar yoğunlaştı. Karagünleri, işkenceleri, balyoz hareketlerini hep birlikte yaşadık. Bir çoğumuz bizzat acı çekti. Birçoğumuz acıları işkenceleri okudu, üzüntü duydu. 12 Mart faşizmi bir kara bulut gibi halkımızın, ilerici aydınların üzerine çöktü. Balyoz hareketi ile sadece bir gecede üçbinbeşyüz öğretmen yuvalarından çocuklarından koparıldı. Toplatılıp cezaevlerine doldurulduu. Bazıları hâlâ gözlerini Türkiye gerçeklerine kapamış olarak havanla su döğmektedirler. Oysa faşizm hâlâ, gündemdedir. Sokaklarda kol gezmekte en yiğit devrimcileri faili meçhul süikascilerle öldürtülmektedir.

Hareketimizin geçmişinde öğretmen örgütleri (TÖS ve TÖB — DER) ufak tefek hataları, eksiklikleri olsa bile bugüne dek yerinde ve zamanında gerekli olay yürüyüş, miting ve toplantı gibi çok şerefli eylemler koymuşlardır. Öğretmenlerin ekonomik ve demokratik taleplerini kamuoyuna duyurmuş ve hakların alınmasında baskı grubu olmuşlardır. Olmaya devam edeceklerdir.

Biz haklarımızı yalvarmakla değil, demokratik baskı grubu olmakla alabiliriz.

Sadece eylem yapmak için eylem konulmaz. Ama tamamen eylemsizliği savunmak örgütümüzü söndürür ve yok eder. Önümüzde daha değişik şartlar ve daha değişik bir dönem vardır. Bundan sonra geçmiş eylemlerimizden ders ve örnek alarak, her hareketimizin dozunu ve zamanını daha titiz, daha doğru saptamak zorundayız. Altında kalkamayacağımız, gücümüzün yetmeyeceği eylemlere girişmemeliyiz. Tüm öğretmenlerin ve yoksul halkımızın kurtuluşu için daha tutarlı daha akıllı hareket etmek zorundayız. Bu eylemsizliği savunuyoruz anlamına gelmemeli. Gücümüzün yeteceği, üyelerin benimseyeceği yerinde ve zamanında akıllıca yapılacak eylemleri savunuyoruz. Hangi eylemin ne zaman ve niçin yapılacağı şimdiden hazır bir reçete gibi veremeyeceğimiz açıktır.

Örgütün yararlarını herşeyin üstünde tutmamız gerekir. Gizli köşelerde, kişilerin arkasından eleştiri yani dedikodu yapmanın, kişileri boş yere karalamanın yeri yoktur kitabımızda. Üyelerimiz arasında fikir ayrılıkları olabilir. Düşünce özgürlüğünü savunan kişiler olarak üyelerimizin ayrı ayrı düşünmelerini çok doğal karşılarız. Fakat ekonomik taleplerimiz ve ulusal çıkarlarımız doğrultusunda birleşmemiz gerekir. Güçbirliğini sağlamamız gerekir. Aksi halde karanlık güçlere hizmet etmiş oluruz.

Bugünlerde saflarımızda yanlış görüşler türemeye başlamıştır. Bazıları «biz sadece devrim meseleleriyle ilgileniriz. Özlük sorunları önemli değildir derler.» Bu birinci yanlış görüş bizi tabanımızdan soyutlar. Karşı güçlerin işine yarar.

Bazıları da «dünya ve Türkiye sorunları bizi ilgilendirmez. İşçilerin ve yoksul halkımızın sorunları bizi ilgilendirmez. Biz sadece özlük haklarımızla uğraşalım» derler. Bu da, demokratik yönümüzü, ilerici devrimci yönümüzü bir çırpıda kaldırıp atan ikinci yanlış görüştür. Bu ikinci yanlış görüşte bizi ilerici demokratik güçlerden ve örgütlerden soyutlar. Bu görüş devrimci davamızı sapıttırır.

Devrimci sorumluluk duyan üyelerimiz yukarda belirtilen her iki yanlış görüşe şiddetle karşı çıkmalıdır ve çıkacaklardır. Doğru olan hem yoksul halkın davasına sahip çıkmak, kurtuluş mücadelesine katkıda bulunmak hem de kendi özlük haklarımızı, ekonomik, demokratik ve sendikal haklarımız için mücadele etmektir. Sorunlarımız ülke sorunlarıyla içiçedir. Peynir gibi bıçakla kesip ayıramayız. Bu nedenle, hem ülke sorunlarını hem de özlük sorunlarımızı anlatacak şekilde örgütlenmeye ve bu yolda daha etkin eylemlere hazırlanmaya mecburuz.

Aramızda doğal olan fikir ayrılıkları bizleri bu ortak davadan bu insanlık davası için sürdürülen mücadeleden ve özlük hakları için tek çatı altında birleşme uğraşısında geri almamalıdır. Ancak bu şekilde, hem öğretmenlere, hem eğitim davasına, hem tüm yoksul halkımıza hizmet edebiliriz.

Kısaca vurgularsak;

TÖB — DER : DEVRİMCİ, DEMOKRATİK — MERKEZİYETÇİ, MESLEK örgütüdür.

Emperyalizme, egemen sınıfların sömürü ve tahakkümüne karşı olduğumuz için DEVRİMCİ örgütüz.

Faşizme ve kitap düşmanlığına karşı olduğumuz, içni, fikir özgürlüğünü savunduğumuz için ve tüm kararları oylamayla aldığımız için DEMOKRATİK örgütüz.

Demokratik oylamayla alınan kararlara uymak zorunda olduğumuz için MERKEZİYETÇİ örgütüz. Fakat bugüne dek örgütümüzün merkeziyetçi yönü hiç çalıştırılmadığından, örgütümüzde bazen dağınıklıklar olmaktadır. Tek disiplinli, tek ve gür sesli olabilmemiz için bundan sonra MERKEZİYETÇİ ilkelerin de çalıştırılması gerekir.

Kuruluşumuz öğretmen mesleğini kapsadığı için, öğretmenlerin ekonomik, demokratik ve özlük haklarını çözümleme uğraşısı verdiği için de MESLEK örgütüdür.

Genellikle tüm meslek örgütleri için geçerli olan ilkelerimizi dört, kelimede toplarsak, bu tür örgütlere devrimci, demokratik — merkeziyetçi, Meslek örgütü denir.

«yardım» ve yabancı sermaye sömürüsü

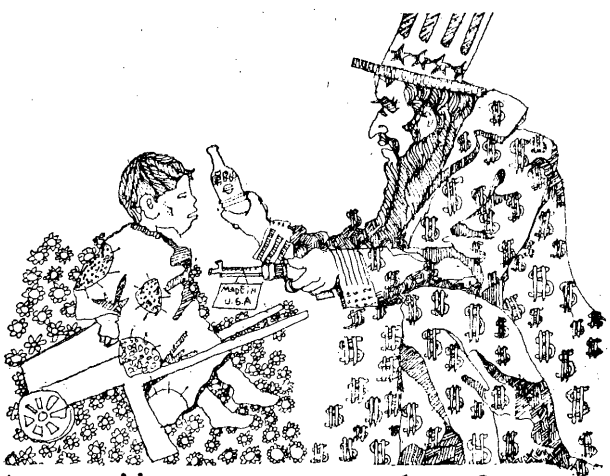

TÖB-DER yayınları 3
araştırma bürosu

Fiyatı : 7,5 Lira. Üyelerimize yüzde elli indirimlidir.

MÜMİN DOĞRU ÖLDÜ

Mümin arkadaş az topraklı bir köylü ailesinin çocuğuydu. Hemen bütün köylülerimizin çoğunluğu gibi. 1933 yılında Samsun'un Çırakman Köyünde doğdu. İlköğrenimini Çırakman ve Tekkeköy'de, orta öğrenimini de Samsun 19 Mayıs Lisesi'nde tamamladı. Daha sonra Çapa Eğitim Enstitüsününden mezun olup çeşitli ortaokullarda öğretmenlik yaptı. Bu arada Ankara Hukuk Fakültesini bitirip avukatlığa başladı. 1960 yılından bu yana TÖS ve TÖB — DER'in bölge avukatlığını yapıyordu.

Ne parada gözü vardı ne şanda şöhrette. İçimizden biri olarak yaşadı, içimizden biri olarak mücadelelesini sürdürdü.

Gün geldi öğretmen arkadaşlarıyla birlikte zindanları boyladı, gün geldi baskılara maruz kaldı, gün geldi hayatına kastedildi. Gene de doğru bildiği yoldan dönmedi. Bu yol bağımsızlık yoluydu. Bu yol demokrasi yoluydu. Bu yol gelecek günler için ölümlere açık olabilmek yoluydu.

Onun yolunda yürüyen bunca arkadaş yolu çoktan yarıladıklarına, hedef doğru yaklaştıklarına göre 23 Haziran'da bir kriz sonu duran yüreği çarpıp duracak bir başka yerlerde.

Toprağın bol olsun Mümin arkadaş.

FEDERİCO GARCIA LORCA İÇİN

Sessiz akan sulara gazel

Turgut UYAR

Ah işte herşey orda...
Ben severim omuzlarımı birgün
Sırmaları, apoletleri olmasa da.

Ben severim omuzlarımı birgün
Göçen bir maden direğinin altında

Su akar kendir tarlalarından
Ah herşeyim...
Ben severim omuzlarımı birgün
Savaşta, bir başka omuzun yanında
Yatakta bir ince omuzun yanı başında

Yol uzun, hava sıcak
Kırbaçlarım atımı varırım Kurtuba'ya...

İndiğini görürsem birgün sığırcıkların
Ve sürüler halinde, ovaya
İnsanların dünya'yı bölüştüklerini hatırlarım
Bir daha...

Sevişirim ölürüm, savaşırım ölürüm
Doldururum çantama kara ekmek ve peynir
Varırım Kurtuba'ya...

ETHEM NEJAT VE İLKÖĞRETİM

Yılmaz ELMAS

Osmanlı Devletinin son döneminde öğretmen yetiştirme işine ve ilköğretimin yeni görüşlere göre düzenlenmesine etkisi olan **eğitkenlerden** biri de Etem NEJAT'tır. Manastır, Bursa, İzmir öğretmen okullarında müdürlük yapmış, bulunduğu yerlerde önemli eserler bırakmış ve iyi meslek ortamı oluşturmuştur. Satı Efendi gibi yazdıklarının çoğunu uygulama olanağı bularak başarıya ulaştırmıştır. Bundan dolayı yazılarında üzerine parmak bastığı sorunların çoğu kuru ve ölü bilgi olarak kalmamış, başında bulunduğu öğretmen okullarında veya Eğitim müdürlüklerinde uygulamıştır. Yalnız sık sık yer ve iş değiştirme zorunluğu sürekli çalışma isteyen bu çalışmaların kökleşmesine ve toplumun bünyesinde işlev kazanmasına engel olmuştur. Çabaları kendi bulunduğu yerlerde varlığını göstermiş, üzerinden uzun yıllar geçtikten sonra aynı düşüncelere inananlar tarafından yeniden ele alınarak gerçekleştirilmek istenmiştir.

Etem NEJAT 1911 yılında İzmir'de öğretmen okul müdürü iken Aydın (İzmir) ili Genel Meclisi için hazırlayarak bu meclise verdiği raporunu «TERBİYE İPTİDAİYE ISLAHATI» - İlköğretimde Eğitimin Yenileştirilmesi - adıyla küçük bir kitap olarak da yayınlamıştır. Bu eserde ilköğretimi ilgilendiren önemli konuların çoğu ele alınıp, bizim ülkemizin gerçekleri göz önünde tutularak incelenmekte, değinilen her sorun için çözümler gösterilmektedir. Bu eserine dayanarak, Etem NEJAT'ın öğretmen yetiştirme sorununa, ilköğretime, Halk eğitimini ilgilendiren fikirlerine kendi görüş açısını temel alarak bu günkü dille yazmayı gerekli gördüm.

Etem NEJAT'IN RAPORU :

A — «İlin Eğitimini düzeltmek için herşeyden ön-

ce öğretmenleri düşünmek gerekir. İlde üç çeşit ilkokul öğretmeni vardır.

a — Hiçbir okul görmeden yetişmiş olan ilkokul öğretmenleri.

b — Eski öğretmen okulu ve (idadi) ortaokul mezunları

c — Yeni öğretmen okulu mezunları

Bu yıl öğretmen okulundan çıkacak 4 yıllık öğretmenler vardır ki bunlar doğal koşulları en iyi olanlarıdır... 1 ve 2. durumdaki öğretmenler arasında o kadar büyük ayrım görülmemektedir. Bunlar içinde öyleleri vardır ki bir okulda bulunması yarar yerine zarar vermektedir. Bu gibileri öğretmenlikten uzaklaştırmakla hiçbirşey yitirilmez.

Eski öğretmenleri düzeltmek için bir aylık, iki üç haftalık öğretimin bence yararı yoktur. Bunu deneylerle anladım... Bu gibi öğretmenleri takım, takım çağırıp okutmak üzere bir yıllık, altı aylık yatılı öğretmen dersaneleri açılmalıdır. Öğretmenler iki yönden yetiştirilmelidir. Eğitim ve öğretim.

Pratik ve deneysel olmak ve düşünmeyi bütün güçleri çalışır duruma getirmek şartıyla ders programı şöyle olmalıdır

1 — Türkçe : Güzel okuma, imla, düz yazı, çocuk edebiyatı

2 — Din bilgileri

3 — Çocuk eğitimi, teknik ve öğretim yöntemleri (büyük nazariyelerle felsefe konuları ile zaman geçirmek yerine çocuk ruhu tanıtılacak ve çocuk eğitimi gösterilecek...) öğrendikleri biçimleri uygulamak için öğretmenlere örnek ders gösterilecek.

4 — Aritmetik, geometri (pratik ve çabuk)

5 — Tarım (kuru bilgilerden çok işe dayalı düşünceler ve yatırım işleri ve kusursuz uygulama)

6 — Osmanlı tarihi (Türk ve İslam tarihi geniş. Genel tarih kısaca)

7 — Coğrafya (Osmanlı ve genel)

8 — Beden eğitimi (kusursuz ve her gün)

9 — El — İşleri, Resim (bunların eğitim aracı olarak kullanılmaları)

10 — Bilimsel, teknik, uygar ve yasal bilgiler.

11 — Müzik (eski öğretmenlere müzik öğretmek zordur. Yalnız ağızdan bazı şeyler öğrenebilirler) Eski öğretmenler öğrenimden sonra bir sınava tutulmalı ve başaranlar eski okullarına gönderilmelidir.

B — Yeni Öğretmen Okulu mezunları içinde çalışmak gerekir.

Onları yetiştirmek amacıyla şu araçlar hazırlanmalıdır.

1 — Kitaplar, gazeteler. 2 — Geziler. 3 — İyi müfettişler. 4 — Öğretmen Kongreleri. Köy ve ilkokul öğretmenlerinin düşünce yapılarını açacak ve özellikle onların işlerine yarayacak eğitsel, sağlıksal, tarımsal, toplumsal, ulusal kitaplar bastırılıp öğretmenlere parasız gönderilmelidir. Bunun gibi il; öğretmenlere özgü yayınlanan bir veya birkaç gazete ile anlaşma yapıp öğretmelere düzgün olarak yollanmalıdır. Bütçe uygun olduğu ve uzman kişiler bulunduğundan her ay bir eğitim ve öğretim dergisi yayınlayarak göndermek de doğru olur.

Zaman zaman öğretmenleri yöresel olarak bir yere toplayıp okullara, fabrikalara, atölyelere, tiyatrolara medeniyet eserlerine götürülmelidir.

Eğitimi kökünden düzeltmek için ilkokul öğretmenleri kadar müfettişlere de gerek vardır. Bunun için baş vurulacak tedbirler: Müfettiş olacakları, üç veya dört yıllık öğretmen okulu mezunları arasından çalışkanlığı, mesleğe olan sevgisiyle tanınan bir süre köylerde, ilçelerde başarılı hizmet gören gençler arasından seçmek. Bu gibileri (Öğretmen okulu meslek kurslarında) bulundurduktan ve aynı zamanda bir yabancı dili öğrenmeye başladıktan sonra Avrupaya göndererek bir pedagoji okuluna devam ettirmek. Müfettiş adayı pedagoji okulunu bitirdikten sonra bulunduğu ülke eğitim bakanlığının müfettişleri yanında bulundurarak gerekli beceriyi kazandırmak.

Öğretmen toplantılarının sık sık yapılmasına yardımcı olmak. Toplantılar yalnız bir merkezde değil, her yıl bir ilçede hatta köylerde yapılmalıdır.

Toplantılarda ele alınacak konular şunlar olabilir.

1 — Bilgi ve meslek konferansları.

2 — Eğitim ve öğretime ait tartışmalı konuşmalar.

3 — Bütün öğretmenler için örnek dersler.

4 — Öğretmenin uygulamalarında başarı gösterdiği eğitim ve öğretim buluşları ve biçimleri hakkında konuşma ve konferanslar.

5 — Sanat eğitimi ilin sosyal ve sağlık yaşantısıyla ilgili görüş ve düşünceler.

6 — Okul kitaplıkları üzerinde tartışmalar ve bunların seçilmesi.

7 — Geziler.

Etem NEJAT'ın öğretmen yetiştirme ve öğretmen okulları konusundaki ana görüşlerine geçmeden önce ilköğretim kurumlarına ve ilköğretim kavramına ait düşüncelerini incelemek, ilköğretimden ne anladığını bilmek gereklidir. Şimdi yine yukarda adı belirtilen kitabından alınmış şu parçalarla bu noktayı aydınlatmaya çalışalım.

C — «I — Biz ilköğretimi şu amaçlar için kurmalıyız.

1 — Halkın kültür düzeyini yükselterek, ona bir düşünce özellikle buluş ve yaratma özellikleri vermeliyiz.

2 — Halka ulusal duygu telkin edilmelidir.

3 — Genel dersler, bilgiden çok yetenekleri ve becerileri geliştirmeli, özellikle iradeyi eğitmelidir.

4 — Halkı tarıma bağlı kılmalı ve köylülere köy hayatını uygarlaştıracak duygular aşılanmalıdır.

5 — Halka biriktirme duygusu verilmelidir.

6 — Halkın insanlık duygularını geliştirerek ona sorumluluk aşılamalıdır.

7 — İlkokullarda, köylerden başlayan memurluk düşüncesini yok etmeli, ulusal düşüncesinin gücüyle

yükselmek ve amaca doğru ilerlemek için gereken güçleri vermek noktaları üzerinde durulmalıdır.

Yukarda belirtilen konular kız ve erkek okullarında olduğu gibi uygulanmalıdır.

II — İlkokullarda beden eğitimine çok önem verilmeli bu ders aracılığıyla şunlar gerçekleştirilmeli : Sağlık, cesaret, girginlik, moral.

İlin çok iyi ve özel yetiştirilmiş bir beden eğitimi müfettişi olmalı, bu müfettiş köy köy gezerek yukarıki amaçları sağlayan beden hareketlerini öğretmenlere yaptırmalıdır.

İstediğimiz amaçlar için şu özellikler programda yer almalıdır.

1 — İsveç jimnastiği ve eğitsel okul oyunları
2 — Çeşitli atışlar,
3 — Savaş oyunları
4 — İzcilik
5 — Yarışlar, sporlar, eski Türk sporları
6 — Bahçe işleri, el işleri, teknik ve eğitsel gezinti ve yürüyüşler.

Her yıl okullar arasında yarışlar düzenlenmelidir. Kaymakam, Eğitim meclis üyeleri, büyük memurlar, esnaf buraya davet edilmeli, kazananlara herkesin gözü önünde ödüller verilmelidir.

Kız okullarında beden eğitimini ihmal etmek doğru değildir. Bayan öğretmenleri merkeze toplayıp onlara jimnastik öğretilmelidir.

İstanbuldan, Avrupadan, Amerikadan nereden bulmak mümkünse oradan bayan jimnastiklerinde uzman bir kadın bulup gezici beden eğitimi öğretmeni veya müfettişi atandırılmalıdır.

III — Köy öğretmenleri kesinlikle iyi tarım bilmelidirler.

Çocuklara tarım konusunda kesin görüş ve fikir verebilsinler. Köylülere de yeni tarımı öğretebilsinler.

Bugünkü ilköğretim programının tarım bölümü kusursuzdur. Yalnız programın güzel olması amaca ulaştırmaz. İl çapında düşünülecek şeyler vardır ki asıl onlar işi ortaya çıkaracaklardır.

a — Programı tam anlamıyla uygulayacak öğretmen.
b — Uygulama alanı ve araçları

Her ilkokulun kesinlikle bahçesi olmalıdır. Hele köy okullarına büyük bahçeler vermemek en büyük yanlıştır.

Bir ilkokulun bahçesi başlıca şu bölümlere ayrılır.

a — Her öğrencinin sorumlu olarak çalışacağı bir bahçesi
b — Öğretmenin bahçesi. Bu köyün örnek tarlası
c — Genel tarla ve bahçede nöbetle çalışmalı.
ç — Özel bölümler.

olmalıdır.

Her yıl okul tarlalarının çeşitli bölümleri arasında yarışmalar düzenlenmelidir. Öğretmen bahçeleri de yarışmalara girmelidir. En başarılı olana ödül verilmelidir.

İlkokullarda tarım ve öğretmenler de tarımı kavrama derken öğretmen okullarında tarımsal eğitimi ve öğretimi unutmak tedbirsizlik olur. Tarım öğretimi unutmak tedbirsizlik olur. Tarım öğretimi için öğretmen okuluna çalışma ve uygulama alanı hazırlamak gerekir. Bu, araç ve tarlaya sahip olmakla gerçekleştirilebilir. Halbuki ne bu günün ne de yarının öğretmen okullarında bu önemli ilkeler düşünülmüyor. Hatta hiçbir yerde.

Öğretmen okulu İzmir de açıldı. Burada tarım dersi yok. Macaristan, Belçika, Fransa gibi ülkelerde kadınlar için bile tarım okulları varken bizim öğretmen okulumuzda — bu koca tarım ülkesinde — tarım dersinin bulunmaması doğrusu büyük bir kusurdur.

IV — İlköğretim yönetmeliği, ilkokulları altı yıl üzerinden üç devreye ayırıyor. Bu yönetmelik orta okulları da ilkokul kapsamına almaktadır ki bu pek güzel ve doğrudur.

Uzmanlık ilkokulları bu gibi altı yıllık okullarda oluşturulur. Öğretmen ihtiyacına göre öğrenimin son iki yılında diğer dersler olanak oranında okunmakla birlikte deneysel çalışmalı ve bilgiyi içeren meslek bilgilerine ayrılmalıdır. Örneğin bu ilde uzmanlık tarım, sanat ve ticaret olur. Tarım da yer yer değişir. Örneğin, bağcılık ve şarapcılık, bahçecilik ve incircilik, genel tarım, demircilik, balıkçılık, teknik.

Ülkemizin kasabalarında kaza merkezlerindeki ilkokullardan bazıları böyle kurulmalıdır.

Uzmanlık okulları için uygulama yerleri alanları oluşturulmalıdır. Birden çok okulu aynı duruma getirmek hayal olur. En yakın bir zamanda işe başlamalı ki derece derece başarılsın.

Bu gün bu gibi uzmanlık okullarında öğretmenlik yapacak yeterlikte öğretmen bulamayız. Her şeyden önce buralarda daha doğru deyimle bu ilkokullarda öğretmenlik yapacak kişileri yetiştirelim.

Yeni öğretmen okulundan mezun öğretmenler için gerektiğinde iki yıllık, bir yıllık, altışar aylık uzmanlık kursları açılmalıdır. Uzman öğretmen okuluna en az bir yıl öğretmenlik yapanlar kabul edilmelidir.

Bunun için Aydın (İzmir) ilinde merkez öğretmen okulundan başka ondan büsbütün ayrı olmak üzere uzmanlık elde edilmesi gereken bütün dersler, kurslar burada açılmalıdır.

V — Ülkemizin her yanı yatılı ilkokullara muhtaçtır. Bunların amacı hiçbir zaman liselere öğrenci, kaza merkezi dairelerine katip yönetici yetiştirmek olmamalıdır. Yatılı okulların kapsamı bizde tarım, daima tarım olmalıdır.

Pratik düşünülecek ve yeterli öğretmen sağlanacak olursa bizde yatılı ilkokulların pek kolay açılacağı düşüncesindeyiz.

Öğrencilerin çalışacağı tarlayı, kesinlikle her köyde var olan hazine tarlalarından seçilmelidir. Bu olmazsa kira ile tutulabilir. Köy büyüklerine baş vurularak bir tarla da elde edilebilir. Köylerin çevresinde çoğunlukla sahipsiz, işlenmemiş tarlalar da vardır. O halde her zaman tarla bulunabilir.

Yatılı ilk tarım okullarının programlarında şu

derslere yer verilmelidir.

1 — Dinbilgisi. 2 — Türkçe. 3 — Tarım ve Tarım sanatları. 4 — Hesap ve defter tutma usülü. 5 — Resim ve matematik 6 — Tarih ve Coğrafya. 7 — Medeni bilgiler. 8 — Müzik. 9 — Elişleri.

VI — Ülkemizde kızlara özgü bir Eğitim ve Öğretim daha kurulmamıştır. Şimdiye kadar, erkek ve kız okulları arasında ayırım, hiç yok denilecek kadar azdı. Kız ilkokulu ve ortaokullarından çıkan küçücük kızlarımız hep evlerin birer süslü hanımı olup kalıyorlardı. Okula gitmekle kızlarının becerilerinin yok olduğunu gören anneler okulda soğuyorlardı. Haklarıda vardı.

Ülke baştan aşağı çiftçi ve tarım sanatçısı olduğundan kızların da aynı amaca hizmet edecek nitelikte yetiştirmeliyiz. Kız ilkokulları yavaş yavaş (Tarım ve ev kadını okulu) durumuna getirilmelidir. Aynı zamanda kız ortaokullarını da. Kız okullarının en büyük görevi, Öğrenciye köyleri, tarlaları, kırları, doğdukları evi, tarım işlerini sevdirmelidir. Bu okulların programları biraz bağımsız ve çalışmalı olmalıdır. Hiç bir zaman İstanbul'un kibar mahallesindeki bir okulun programı, Akhisar ilçesi ve Kınık bucağı kız okulunun programı birbirine benzeyemez.

Kız okullarına öğretmen yetiştirmek üzere açılan Kız Öğretmen okulunun programlarına veya Kız Lisesi programına veya İstanbul Kız Öğretmen Okulu programına benzeyecek ise hiç kuşku duymayalım mı? Anadolu kız okulları aile ve iktisadi yaşantımızı düzeltmeye kesinlikle yaramıyacaktır. Eğer bu biçimde hareket edecek olursak ilçeli ve köylü kızlarda kentlerin cici, süslü, titiz hanımları durumuna geleceklerdir. Bundan dolayı büyük bir yanlış yapmış olacağız.

Eski kız öğretmenleri de kendi hallerine bırakmak hiç doğru olmaz. Onlarda yukarda erkek öğretmenler için söylenen biçimde kurslarda yetiştirilmelidir. Bugünkü amaçsız fikirsiz bayan öğretmenleri istediğimiz duruma getirmezsek onlardan yarar yerine zarar göreceğiz.

Kız Öğretmen Okulunun bu bölümü için gerekli olan birkaç bayan öğretmeni Macaristan'dan getirtmek doğru olur. Kız öğretmen okulundan iyi öğretmenler yetiştirildikçe içlerinden en yeterlilerini seçerek (Gezici kadın okullarına) atandırılmalıdır.

VII — İl Milli Eğitimini düzeltme programını çizerken halkı aydınlatmak ve inandırmak başlıca konu olmalıdır. Çünkü halkın eğitimiyle çocuğun eğitimi arasında çok sıkı bağıntılar vardır. Halk cahil, tutucu, geleneklere ve batıl inançlara bağlı oldukça ülkede ne iyi aile çevreleri, ne de ilerleme özlemini duyan kamu oyu olamaz.

Halkın eğitimi için şu tedbirler alınabilir :

1 — İlköğretim müfettişlerine konferanslar verdirtmek.

2 — Sinema ve projeksiyondan yararlanmak.

3 — Gezici halk oyunları açmak.

4 — Halk eğitiminde müzik, tiyatro, bahçe, müze, anma, gezi, sergi, koşu okul bayramları, ağaç bayramı, spor yarışları, yürüyüş, genel sinema gibi araçlardan yararlanmak.

İlin önemli merkezlerinde eğitim ve öğretim müzeleri kurmak gereklidir. Şimdilik İzmir, Aydın, Manisa, Denizli, Kasaba, Akhisar gibi yerlerde kurulabilir.

Bu müzelerin şu bölümleri bulunacaktır.

1 — 300—500 kişilik salon. 2 — Sahne ve sinema. 3 — Özel ve genel Kimya laboratuarları. 4 — Özel ve genel Fizik laboratuarları. 5 — Kitaplık. 6 — Tabiat, tarım ve sanayi araçlarını sergileme salonları. 7 — Beden Eğitimi salonu. 8 — Banyo. 9 — Elişleri atelyesi. 10 — Oyun alanları. 11 — Görevli odaları ve yatakhaneler. 12 — Spor alanları (Bunlar müzeden ayrı olabilir.)

VIII — Bir hükümet kadar büyük olan bu ilin eğitim ve okul işleriyle uğraşacak yeteri kadar aydın insanları yoktur.

İlin aydınları öyle bir kişilerden oluşmalıki herbiri bir bilim şubesinde gerçekten uzman olsun. Her biri bir yabancı dili gerçekten bilsin. Bu aydınlar öğretmen okullarında toplanmalıdır. Bunlar orada geleceğin öğretmenlerini yetiştirmekle birlikte ilin genel Eğitiminde, öğretiminde sözüne güvenilir, sözü dinlenilir görüşme kurulu olsun. İlin eğitsel yaşantısını ilgilendiren her konuda onların görüş ve oylarına baş vurulsun. Öğretmen okullarında her ihtiyaçları sağlanan, hatta herbirine küçük öğretmen evleri ayrılan bu kişiler bütün zamanlarını inceleme, araştırma, gezi ve uygulama ile geçireceklerdir. Zaman zaman halka gençlere öğretmen okullarına salonunda veya okul müzesi salonunda verilecek bilimsel ve teknik konferansları bu aydınlar yöneteceklerdir.

Bu aydınlar nasıl yetiştirilir? Avrupaya, her nereye olursa olsun öğretim ve araştırmaya insan göndermekle...

Şimdi gönderileceklerin hangi bilimleri öğrenecekleri konusuna gelelim. Bunun için her şeyden önce ilin gereksinmelerini düşünerek şöyle bir karar verelim. 1— Bir veya iki kişi çocuk eğitimi öğrenimi için ingiltere veya Amerika yüksek okullarına gönderilmeli. 2 — Bir kişiye, özellikle okullarda tarım sorununu Amerika veya İngiltere'de incelettirmelidir. 3 — Bir kişi tarım öğretimi sorununu öğrenmek için Macaristan'a gönderilmelidir. 4 — Fizik, kimya ve doğa bilimleri için İngiliz ve Alman üniversitelerine yeteri kadar öğretmen gönderilmelidir. 5 — Beden eğitimi ve el-işleri için İsveç'e birer kişi gönderilmeli, bunlara diğer avrupa ülkelerinde staj yaptırılmalıdır. 6 — Tarih ve coğrafya, matematik öğrenimi için iki kişi Alman üniversitelerine gönderilmelidir. 7 — Resim ve müzik için İtalya'ya birer kişi gönderilmelidir,

D — Öğretmen Yetiştirme Sorununa gelince a — Okul binalarının eğitim ve alışkanlıklarla çok büyük bağıntısı vardır. Okul yalnız ders okutmaya, bilgi vermeye araç olmuş olsaydı, inanın o kadar önemi yoktu. Okul öğrencilerine temizliği. kendine bakmayı, insan gibi yaşamayı öğretecektir. Okul düzeni düzenli olmayı kavratacak ve estetik zevklerini geliştirecektir.

Öğretmen okulu binalarının yapılması koşulları olarak, kişisel hiçbir açıklamaya gerek görülmeyecek batı uzmanlarının görüşlerini buraya sıralıyorum.

1 — Öğretmen okulları kesinlikle yönetim, sağlık koşullarının hepsine uygun olarak yapılmalıdır.

2 — Öğretmen okulu binalarını şehirleri içine kurmak doğru değildir.

3 — Okul geniş araziye sahip olmalı, açık hava eğitim ve öğretimi uygulanabilmeli ve okunan tarım dersi toprak üzerinde gerekli araçlarla çalışarak verilmelidir.

4 — Okulun sınıflarından başka çalışma salonları, kütüphane, dinlenme salonları, spor salonu, tuvalet ve ders salonları bulunmalıdır.

5 — Öğrenci ve öğretmenlere ait fizik ve kimya laboratuarlar, tarih, tabiat, tarım, sanayi müzeleri ve elişi atölyeleri bulunmalıdır.

6 — Her öğretmene bir ev, okul çevresinde yapılmalıdır.

7 — Öğretmen okulu içinde kesinlikle uygulama okulu bulunacaktır.

b — Okuldaki hayvanlara iyi bakmak tarlaları sürmek, okul çiftliğini temizlemek tarım nöbetine giren öğrencinin görevidir.

c — Öğretmen okullarının eğitimle ilgili işlerini kişisel istek ve kural değil pek büyük bilim ve teknik saptar. Öğretim programını eğitim ve öğrenim tekniğinin ilkelerini saptamak, düzeltmek Milli Eğitim Bakanlığının görevidir.

d — Öğretmen okullarına atanacak kişilerden fazla bir beceri, eğitim ve öğretim yeterliliği aranmıyor.

Yüksek okul mezunlarından biri orta öğretim okullarına öğretmen oluna, yüksek aylık alıyor. 1000—1500 kuruş. Aynı okuldan mezun biri öğretmen okuluna öğretmen olunca 500—1000 kuruş alıyor, yöneticiler de böyledir.

Öğretmen okullarında öyle bazı dersler vardır ki aylıkları 100 — 200 kuruş arasında. Örneğin müzik dersi... Bu aylıkla öğretmen okulunda öğretmenlik yapacak kimse, ancak bir tekke ilahicisidir... Elişleri dersi de böyle. İlin beyni öğretmen okuludur. Öğretmen okulunun beyni de öğretmendir. Öğretmenlerin günlük geçim sıkıntısı çekmeden refahla yaşamalarını, kitap alabilmelerini, deney ve inceleme gezileri yapabilmelerini sağlamak için sıkıntıdan kurtarılmalıdırlar.

e — Yeni öğretmen okulu mezunlarından nasıl yararlanılır. Bu öyle sorun ki ilköğretim konusu kadar önemli.

İlk öğretmen okullarının öğrenim düzeyi gittikçe yükseliyor.

Bugünkü öğretmen okullarından çıkacaklar, onlara gösterilen derslerin konularının mümkün olan uygulamasını anlamakla birlikte çocuk ruhu, pedagoji öğretim yöntemi, eğitim tarihi gibi öğretmenliğe kesinlikle gerekli tekniklerin uygulayıcıları olacaklardır.

Ortaokul müdürlüklerinde altı yıllık okul müdürlüklerinde ya eski öğretmen okullarından veya liselerden çıkmış (Peregoji)den, eğitimin yeniliklerinden haberi olmayan kimseler bulunuyor. Şimdi yeni öğretmen okullarından birçok bilgi ve beceri kazanarak mezun olan, eğitim mesleğine istekli genç öğretmenleri bunların yönetimine mi vereceğiz? Eğer bu akılsızlık yapılırsa ülke hiçbir öğretmen kazanmamış olur. Eskiler eğitim tekniğinin ve öğretiminin cahili oldukları için genç öğretmenlerin bildiklerini uygulamalarına engel olacaklar, belki bazıları engel olamayacaklarsada taraftar olmayacaklardır. Eğitim ilmi bugün öyle bir önem kazanmıştır ki dünkülere pek güç gelen şey, dün suç sayılan şeyler bu günün eğitim aracı ve gücü olmuştur.

Yeni öğretmen okulu mezunlarından yararlanmak için şu şartlara kesinlikle uyulmalıdır. 1 — Onlar eski öğretmenlerin yönetimine kesinlikle gönderilmemeli. 2 — Bunları okullara ikişer üçer olmak üzere bir arada göndermeli. 3 — Yöneticilik kesinlikle kendilerinde olmalı.

Bir genç öğretmen kasaba, köy, köycük her neresi olursa olsun hizmet etmek için okuldan bir fedakarlık duygusuyla çıkıyor. O nefsini, geleceğin kurucularına ve eğitime vermiştir. Fakat o isterki yolları açık olsun, engellerle uğraşıp zaman yitirmesin ilerlemesi engellenmesin. Hem dert ve engel, hem uğraşmakla yol alınmaz.»

Etem Nejat'ın «Her İlde Uygulanması Mümkündür» kaydıyla yazdığı raporun içinde geçen görüşlere göre o, ilköğretim sorununu bölümler olarak ele alıp, bunun bir bölümü üzerinde durmamıştır. Sorunu bütünüyle incelmiş pedagoji ilkelerine ve ülkenin o zamanki koşullarına oldukça uygun düşecek bir program taslağı hazırlamak istemiştir. Üzerinde önemle durduğu sorunlar şunlardır.

1 — İlköğretim işini devletleştirmek ve demokratlaştırmak.

2 — Kitap bilgisi ve ezberciliğe önem veren ve hayat kapılarını kapamış olan ilkokullarla öğretmen okullarını hayata bağlı kurumlar durumuna getirmek.

3 — O zamanın okullarına egemen olan bireyci eğitim amaçlarını toplumcu eğitimi sağlayacak biçimde değiştirmek.

4 — Okul ve öğretmen üzerine çevrenin ilgisini çekerek eğitimin değerini arttırmak.

Onun bütün önerilerini bu ana ilkeleri gerçekleştirmek için gereken araçları ele geçirmek amacını güden isteklerdir. Etem Nejat'ın bu raporda ele aldığı görüşlerin bir çoğu özellikle genç öğretmenler aracılı-

ğıyla yurda yayıldı. Onun İzmir için bulunduğu öneriler bazı illerde uygulanmaya kondu. İzcilik, spor alanlarının kurulması, öğretmen meslek kitapları, okul spor bayramları, öğretmen toplantıları, öğretmen yetiştirme kurumlarında resim, elişleri, müzik derslerinin uygulanması, diğer derslerde de ders araçları olarak kullanılması, deneylerle ders gösterilmesi, tarıma önem verilmesi gibi.

Aynı zamanda (terbiyevi yeni fikir) adlı bir dergi çıkarak pedagojiye ait düşünce ve deneylerini bu araçla meslekdaşları arasında yaymaya çalışmıştır. Etem Nejat meşrutiyet devri eğitimin gelişmesine, eğitime en çok hizmet edenlerden biridir.

Etem Nejat, Pedagoji tarihimizin dönüm noktasında eski okulu yeni okula çevirmek için okuldan okula, köyden köye koşan, en ıssız şehirlerde spor şenlikleri, okul bayramları, gösteri, toplantı ve konferanslarla hareket yaratan; yeni okul binaları yaptıran, öğretmenler arasında yenilik yaratan bir etkendi.

Etem NEJAT'ın düşünce ve görüşleri, Köy Enstitüleri uygulamasında TONGUÇ'un başlıca kaynaklarından biri olduğu «Eğitim yoluyla canlandırılacak köy» deki Etem Nejat'la ilgili yazısından anlaşılmaktadır.

TONGUÇ'un üzerinde etki yapan eğitkenlerden birinin de Etem NEJAT olduğunu «Devrim Açısından Köy Enstitüleri» kitabında Engin Tonguç da anlatmaktadır. Objektif bir gözle, Etem NEJAT'ın düşüncelerinin çağına göre eğitbilim alanında ileri sürülen düşüncelerin en ileri en gerçekçi olduğu görülür.

TONGUÇ'un Etem NEJAT'la ilgilenmesi birinci derecede bu yönde olup Türkiye Eğitbilim Tarihi içerisinde de ona hakkı olan yeri verme çabası içindedir.

Etem NEJAT eğitim ile ilgili düşüncelerisin bir bölümünü çalıştığı öğretmen okullarında «1910—1911'de Bursa Öğretmen Okulu ve 1911 — 1914 de İzmir Öğretmen Okulu» uygulamıştır. TONGUÇ bu çalışmalara geniş yer verir. Bunları bulup değerlendirmeye gün ışığına çıkarmaya çalışır. Bu görevlerde çalıştığı dönemlerde Etem NEJAT'ın ülkenin aydınları tarafından çok tutulan ve sevilen bir eğitimci olduğu ve çağının eğitkenleri arasında en tutulanı, en parlayanı olduğu görülmektedir.

Etem NeJAT daha sonraları Türkiye Komünist Partisi kurucuları arasına girer, çalışmalarının en verimli olacağı bir dönemde Karadeniz açıklarında Mustafa Suphi ve arkadaşlarıyla boğularak öldürülür.

Etem NEJAT 1882 de Üsküdar'da doğmuş, lise öğrenimini bitirdikten sonra yüksek ticaret okuluna girerek mezun olmuş ve bu dönemde gazetecilik yapmıştır. Sonra Avrupaya kaçarak Jontürklerle işbirliği yapmış, ikinci meşrutiyetin başlangıcında yurda dönemiştir.

rek cesitli illerde öğretmenlik ve eğitim müdürlüğü

Etem NEJAT'ın, Bursa Öğretmen Okulu Müdürlüğü sırasında yurtseverliğinin dışında fazla bir bilinci yoktur. Sonradan kendisini yetiştirmiştir.

Etem NEJAT ve TONGUÇ aynı yıllarda Almanya'da bulunmuşlardır. Etem NEJAT Eylül 1918 de inceleme yapmak için Almanya'ya gönderilir. TONGUÇ'da — 10 Eylül — 1918'de öğrenim için Almanya'ya gönderilmiştir.

TONGUÇ'un Etem NEJAT'ı Almanya'da kişisel olarak tanıması pek mümkün değildir. Ama Almanya'da bulunan bir öğrenci olarak buradaki Türkiye'yi devrimcilerin çalışmalarından bilgi edinmiş, bunlara ilgi duymuş olabilir. Yurda dönüş anında vapurda Tonguç Etem Nejat'la tanışmış olabilir. TONGUÇ'un Türkiye'deki sol akımları yaksndan izlediği görülmektedir.

Etem NEJAT'ın Spartakistlerin İstanbul'da kurmuş oldukları Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkasının, 1919 yılında seçimlerde Eskişehir milletvekili adayı olduğu görülmektedir. Etem NEJAT Eskişehir'de Eğitim Müdürlüğü yaptığı için oradaki öğretmenler tarafından iyi tanınıyordu. TONGUÇ, Etem NEJAT'ı Eskişehirdeki yeniliklerini bu ilde çalıştığı dönemde yaşayarak görmüş ve benimseyerek sürdürmüştür.

TONGUÇ'un yakın iş arkadaşlarından Ferit Oğuz Bayır : Tonguç'un Etem NEJAT'ı kişisel olarak tanımadığını fakat onu çok iyi tanıyan Nafi Atuf Kansu'dan geniş bilgi edindiğini belirtmektedir.

TONGUÇ, Etem NEJAT'ın eğitimle ilgili raporuna «Eğitim Yoluyla CANLANDIRILACAK KÖY vitabında geniş yer vermektedir. Etem NEJAT'ın Türkiye Eğitim Tarihinde belirli bir yerinin olduğu görülmektedir. Eski belgeler gün ışığına çıktıkça bu daha da iyi anlaşılacaktır.

DUYURU

Almanya'nın Stuttgrat Üniversitesi'nde öğrenim yapan biz Türkiye'li öğrenciler; 8/12/1974 tarihinde yaptığımız toplantıda, stuttgart ve çevresindeki işçi arkadaşlarımızın, vergi karnelerini ve vergi indirim beyannamelerini en ucuz ücret alan 7 DM karşılığında doldurmayı, böylelikle; hem işçileri sömürtmemeyi, hem de biriken parayla Türkiye'deki köy ilkokullarına kitap defter yardımı yapmayı karara bağladık. Reklam olanağımız olmadığı için bu konuyu pek yaygınlaştıramadık. 30/4/1074 tarihine kadar sürdürdüğümüz bu işte, elimize 1721 DM para geçti. Bununla köy ilkokullarına kitap, defter yardımı yapmak istiyoruz. İsteyen öğretmen arkadaşlarımızın istediği kitapların miktarını, adını ve yayın evini, köyleri hakkındaki kısa bilgileri TÖB — DER genel merkezi aracılığıyla bize bildirmelerini diliyoruz.

Almanya Stuttgart Türkiye Öğrenci ve gençlik Birliği

TÖB — DER YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE
» » BÖLGE TEMSİLCİLERİNE
» » ŞUBE BAŞKANLIKLARINA
VE TÜM ÖĞRETMEN ARKADAŞLARIMIZA

İlerici ve devrimci öğretmenlerimizin ekonomik ve demokratik mücadele örgütü olan TÖB—DER'in olağanüstü kongresi 23-24 Haziran 1975 günleri Ankarada yapıldı. Bu kongrede ekipler görüşlerini, ilkelerini ve çalışma yöntemlerini kongreye sundular ve kongremizden görev talebinde bulundular.

Tüm kuruluşlarda olduğu gibi örgütümüz TÖB—DER'de de belli ilkelerde anlaşan ve bu ilkelerde birleşen ekiplerin görev talebinde bulunmaları en doğal haklarıdır. Aslında bu tavır bir hizmet yarışı tavrıdır. Bu tavır örgütçülük anlayışımızın ileri boyutlara ulaştığının bir kanıtıdır.

Kardeşler,

Türkiye öğretmenlerinin örgütlenmede, örgüt yönetiminde ve örgüt içi demokratik kuralların işletilmesinde bilgileri ve deneyleri çoktur. Görev talebinde bulunan ekiplerle «kendi çalışma yöntemleri ve ilkeleri saklı kalmak kaydı ile» yönetime gelen ekibin örgüt içi birliğin, beraberliğin ve dayanışmanın sağlanması yolunda çalışmaları, örgüt anlayışlarının ve devrimci sorumluluklarının bir gereğidir. Ekonomik ve demokratik mücadelemizde ileri boyutlara ulaşmanın, faşizan baskılara ve tahakkümlere karşı koyabilmenin ve direnebilmenin temel koşullarından biri de birlik beraberlik ve disiplin içinde tekses ve tek güç olmaktır.

Arkadaşlar

Tüm yöneticilerimizin, temsilcilerimizin şubelerimizin ve üyelerimizin birlik beraberlik ve dayanışma doğrultusunda etkin çalışmalar yapmalarını, bunu sözden pratige indirgemelerini istiyoruz.

Emperyalizmin ve faşizmin ilerici ve devrimciler üzerinde uyguladığı faşizan baskıların yoğunlaştığı bir dönemde birliğin ve dayanışmanın en kısa sürede üstün düzeye ulaşması için en yoğun çalışmalar yapılmasını istiyoruz.

Merkez Yürütme Kurulu, kongreden görev talebinde bulunan ekiplerin temsilcilerini en kısa zamanda toplantıya çağıracak, örgüt çalışmaları hakkındaki görüşleri ve önerileri değerlendirilecektir.

Kardeşler

Ekonomik ve demokratik haklarımızın korunup geliştirilmesi tam bir dayanışma içinde mücadele ile işlerlik kazanacaktır.

Emperyalizmin ve faşizmin sinsi ve ince oyunları örgütlü mücadele ile bozulacak, faşizan baskılar örgütlü mücadele ile geriletilecektir.

Tüm öğretmen arkadaşlarımızı örgütümüz çatısı altında birliğe, beraberliğe ve dayanışmaya çağırıyoruz.

Yaşasın öğretmenlerimizin dayanışma içinde yürüttükleri ekonomik ve demokratik mücadele.

Yaşasın dünya halklarının ve halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi.

Genel Başkan
Cemil ÇAKIR